

UCHWAŁA Nr 563
Senatu Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
z dnia 20 września 2019 roku

w sprawie ustalenia programu studiów kierunku historia dla poziomu studiów pierwszego stopnia - licencjackich o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 oraz art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.), na wniosek Rady Wydziału Humanistycznego, pozytywnie zaopiniowany przez Senacką Komisję ds. Dydaktycznych, Senat Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (zwany dalej „Senatem”) uchwala, co następuje:

§ 1

1. Senat ustala program studiów kierunku historia dla poziomu studiów pierwszego stopnia – licencjackich z 6-semesteralnym okresem nauki o profilu ogólnoakademickim, stanowiący **załączniki 1-3**.
2. Program studiów, o którym mowa w ust. 1 obowiązuje od cyklu kształcenia 2019/2020.
3. Rada wydziału dostosuje organizację procesu kształcenia do wymagań określonych w programie studiów, o którym mowa w ust. 1.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Senatu
Rektor
prof. dr hab. Ryszard J. GÓRECKI

Efekty uczenia się dla kierunku historia

1. **Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin/y nauki i dyscyplin/y naukowych/ej lub dziedzin/y sztuki i dyscyplin/y artystycznych/ej:** kierunek przyporządkowano do dziedziny nauk humanistycznych, dyscyplina naukowa: historia (95%), dziedziny nauk społecznych: nauki o polityce i administracji (5%), dyscyplina naukowa wiodąca: historia.
2. **Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
3. **Poziom kształcenia i czas trwania studiów/liczba punktów ECTS:** studia pierwszego stopnia (6 semestrów) 180 ECTS.
4. **Numer charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji – 6.**
5. **Absolwent:** posiada wiedzę i umiejętności w zakresie przedmiotów kształcenia ogólnego i przedmiotów stanowiących fundament wykształcenia humanistycznego oraz wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. Rozumie i umie analizować zjawiska i procesy historyczne w skali globalnej, państwowej, regionalnej i lokalnej. Ma umiejętność poprawnego rozumienia i odtwarzania dziejów m.in. poprzez opanowanie warsztatu pracy historyka. W krytyczny sposób odnosi się do literatury naukowej i poznawanych faktów. Samodzielnie poszerza swoją wiedzę oraz jest wrażliwy na odmienności kulturowe. Studia historyczne wdrażają studenta do samodzielnego przygotowywania prac naukowych. Zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Absolwent może podjąć pracę w szkole jako nauczyciel w zakresie historii i wiedzy o społeczeństwie (po ukończeniu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Jest przygotowany do pracy w placówkach muzealnych, oświatowych, w instytucjach kultury, wydawnictwach, redakcjach czasopism, środkach masowego przekazu. Ukończenie studiów daje możliwości zatrudnienia wszędzie tam, gdzie wymagana jest sprawność w kontaktach interpersonalnych, umiejętność analitycznego i kreatywnego myślenia w rozwiązywaniu problemów zawodowych, łatwość dostosowywania się do nowych sytuacji i ról zawodowych, umiejętność argumentacji, przekonywania, negocjowania, itp. Absolwent może podejmować samodzielną działalność gospodarczą i prowadzić ją w wybranej przez siebie dziedzinie. Absolwent ma możliwość kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia oraz studiach podyplomowych.
5.1 **Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:** licencjat.
6. **Wymagania ogólne.** Do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia wymagane jest osiągnięcie wszystkich poniższych efektów uczenia się.

Kod składnika opisu charakterystyki efektów uczenia się w dziedzinie nauk humanistycznych dyscyplinie naukowej historia i dziedzinie nauk społecznych dyscyplinie naukowej nauki o polityce i administracji	Opis charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się Polskiej Ramy Kwalifikacji	Symbol efektu kierunkowego	Treść efektu kierunkowego
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			
H/HA_P6S_WG H/NPA_P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów	KA6_WG1	poszczególne epoki dziejów człowieka, tworzone przez niego cywilizacje z uwzględnieniem historii społeczno-gospodarczej i politycznej, a także wytwory tych cywilizacji w obszarze dziedzictwa kulturowego; podstawy prawne i organizacyjne instytucji dydaktycznych; procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, w tym w obszarze działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych), współczesne teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania
		KA6_WG2	metody krytyki, analizy i interpretacji źródeł historycznych oraz innych wytworów cywilizacji przydatnych do poznania obszarów studiowanego kierunku
		KA6_WG3	różnorodne koncepcje polityki gospodarczej, społecznej i ekonomicznej, główne procesy polityczne (integracyjne, decyzyjne); powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi,
		KA6_WG4	podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka oraz podstawowe metody upowszechniania wiedzy historycznej
		KA6_WG5	fachową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz realizowanych kierunku studiów, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych
		KA6_WG6	relacje i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami

		KA6_WG7	specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych oraz społecznych
		KA6_WG8	na poziomie podstawowym główne kierunki rozwoju badań historycznych oraz badań stanowiących przedmiot studiów, a zwłaszcza najnowsze osiągnięcia w tych dziedzinach
H/HA_P6S_WK H/NPA_P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	KA6_WK1	zasady projektowania i prowadzenia badań w praktyce pedagogicznej, na temat metodyki wykonywania zadań w wybranym obszarze działalności pedagogicznej
		KA6_WK2	powiązania interdyscyplinarne historii oraz nauk pokrewnych z innymi naukami i obszarami nauk, obecność elementów innych dyscyplin naukowych w pracy historyka
		KA6_WK3	istnienie w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym
		KA6_WK4	zasady badań i debaty historycznej oraz to, że są procesem stałym, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów
		KA6_WK5	zasady korzystania z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu z zachowaniem zasad z zakresu prawa autorskiego w odniesieniu do korzystania z dorobku historiograficznego oraz prowadzenia i dokumentowania badań
		KA6_WK6	istnienie w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym, powiązania interdyscyplinarne historii oraz nauk społecznych z innymi naukami i obszarami nauk, dostrzega i rozumie obecność elementów innych dyscyplin naukowych w pracy historyka
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi			
	wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalny przez:	KA6_UW1	redagować, komentować i opatrywać aparatem krytycznym teksty, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk społecznych stanowiących przedmiot studiów

H/HA_P6S_UW H/NPA_P6S_UW	– właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	KA6_UW2	samodzielnie interpretować tekst historyczny i kulturowy, konfrontować i komentować tezy pochodzące z różnych rodzajów tekstów
		KA6_UW3	twórczo wykorzystywać wiedzę historyczną i metodologiczną w formułowaniu hipotez, konstruowaniu krytycznych argumentacji oraz poszukiwaniu rozwiązań problemów teoretycznych i praktycznych
		KA6_UW4	wskazać, udowodnić i omówić wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych, uwzględniających kryterium chronologiczne, merytoryczne oraz specjalistyczne
		KA6_UW5	komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych oraz społecznych z wykorzystaniem zasad emisji głosu, podstaw funkcjonowania i patologii aparatu mowy
		KA6_UW6	pracować w zespole, rozwiązywać proste problemy z zakresu badań historycznych oraz działań w obszarze studiowanego zakresu, analizować własne działania, prezentować wyniki stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury; animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, kierować procesami kształcenia i wychowania
		KA6_UW7	rekonstruować i konstruować argumentacje z perspektywy różnych stanowisk historiograficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji
		KA6_UW8	przygotować na podstawie wybranych metod historycznych i samodzielnie dobranej literatury opracowanie, stosując oryginalne podejścia i uwzględniając klasyczne i nowe osiągnięcia historyczne
		KA6_UW9	analizować i porównywać koncepcje historiograficzne, wskazywać zawarte w nich założenia, tezy i argumenty oraz ocenić przydatność typowych metod, procedur

			i dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi rodzajami działalności pedagogicznej, indywidualnej, społecznej i kulturalnej
		KA6_UW10	formułować i analizować hipotezy na temat sposobów funkcjonowania różnorodnych instytucji społecznych oraz uwarunkowań różnych zjawisk społecznych i indywidualnych
H/HA_P6S_UK H/NPA_P6S_UK	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	KA6_UK1	formułować w mowie i na piśmie problemy historiograficzne, stawiać tezy i krytycznie je komentować
		KA6_UK2	umiejętnie argumentować i uzasadniać własne tezy, formułować rozwiniętą krytykę, samodzielnie odpowiadać na krytykę
		KA6_UK3	stosować zdobytą wiedzę z zakresu bhp, ergonomii, etykiety, ochrony praw własności w praktyce życiowej
		KA6_UK4	wykorzystując zdobytą w toku studiów wiedzę teoretyczną oraz kompetencje formułuje w sposób krytyczny i obiektywny własne opinie dotyczące ważnych zagadnień społecznych, politycznych, kulturowych, również w języku obcym nowożytnym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
H/HA_P6S_UO H/NPA_P6S_UO	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	KA6_UO1	przewodzić samodzielną i zespołową pracę badawczą umożliwiającą rozwój naukowy i podnoszenie kwalifikacji zawodowych, pracować zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego, osiągając wyznaczone przez niego cele
		KA6_UO2	gromadzić informacje bibliograficzne, wykorzystywać bazy danych i posługiwać się zasobami Internetu, sporządzić bibliografię i przypisy ze stosowną dbałością o prawa autorskie, formatować dokumenty, korzystając z edytora tekstów, przygotować prezentację
H/HA_P6S_UU H/NPA_P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	KA6_UU1	samodzielnie zdobywać wiedzę, poszerzać umiejętności badawcze oraz planować projekty badawcze, a także posługiwać się narzędziami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, zrozumieć odmienne postrzeganie życia społecznego

			przez osoby pochodzące z różnych środowisk i kultur, samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych i technologii
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do			
H/HA_P6S_KK H/NPA_P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	KA6_KK1	samodzielnego podejmowania i inicjowania działań zawodowych; planowania i organizowania ich przebiegu oraz rozumie konieczność wykazania się w nich elastycznością i operatywnością
		KA6_KK2	określenia znaczenia refleksji humanistycznej dla formowania się i jakości relacji społecznych i osobowych
		KA6_KK3	spełnienia etycznych wymagań związanych z wykonywaną pracą zawodową, badawczą i publikacyjną
H/HA_P6S_KO H/NPA_P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	KA6_KO1	działania na rzecz zachowania dziedzictwa historycznego i wykorzystania go do interpretacji wydarzeń społecznych, kulturowych oraz zachowań indywidualnych
		KA6_KO2	wykazywania postawy zaangażowania w sprawy społeczne, działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu zamieszkania, kraju, Europy oraz wykorzystywania go w rozumieniu wydarzeń społecznych i kulturalnych; aktywnego uczestniczenia w przestrzeni komunikacyjnej oferowanej przez nowe media
		KA6_KO3	uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, interesuje się nowatorskimi koncepcjami historiograficznymi
		KA6_KO4	zrozumienia etycznych następstw wynikających z wymogu rzetelnego przekazywania wiedzy, uczciwości w nauce, dbania o merytoryczny i etyczny poziom podejmowanych zachowań komunikacyjnych, ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego

		KA6_KO5	świadomego korzystania ze zdobytej wiedzy z zakresu bhp, ergonomii, etykiety, praw ochrony własności intelektualnej
H/HA_P6S_KR H/NPA_P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: – przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, – dbałości o dorobek i tradycje zawodu	KA6_KR1	podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy zawodowej
		KA6_KR2	odpowiedzialnego przygotowania się do swojej pracy, projektowania i realizacji działań zawodowych, rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra tego środowiska; projektowania działań zmierzających do rozwoju miejsca pracy

7. Objasnienie oznaczeń:

Objasnienie oznaczeń kodu skłladnika opisu w dziedzinie i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

H/HA_P6S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk humanistycznych/dyscyplinie historia dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim
H/NPA_P6S	– charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinie nauki o polityce i administracji dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Objasnienia oznaczeń komponentów efektów uczenia się wspólne dla opisu symbolu efektu uczenia się oraz kodu skłladnika opisu w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

W	– kategoria wiedzy, w tym:
G(po W)	– podkategoria zakres i głębia ,
K(po W)	– podkategoria kontekst ,
U	– kategoria umiejętności, w tym:
W(po U)	– podkategoria w zakresie wykorzystanie wiedzy ,
K(po U)	– podkategoria w zakresie komunikowanie się ,
O(po U)	– podkategoria w zakresie organizacja pracy ,
U(po U)	– podkategoria w zakresie uczenie się .
K (po podkreślniku)	– kategoria kompetencji społecznych, w tym:
K (po Kpo podkreślniku)	– podkategoria w zakresie ocena ,
O (po Kpo podkreślniku)	– podkategoria w zakresie odpowiedzialność ,
R (po Kpo podkreślniku)	– podkategoria w zakresie rola zawodowa .
01, 02, 03 i kolejne	– numer efektu uczenia się

Objasnienia oznaczeń symbolu efektu kierunkowego

K (przed podkreślnikiem)	– kierunkowe efekty uczenia się
A (przed podkreślnikiem)	– profil ogólnoakademicki
6	– studia pierwszego stopnia

Oznaczenia dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz artystycznych

Lp.	Dziedzina nauki/sztuki/ symbol kodu	Dyscyplina naukowa/artystyczna/ symbol kodu
1	Dziedzina nauk humanistycznych/ H	1) archeologia/ A
		2) filozofia/ F
		3) historia/ H
		4) językoznawstwo/ J
		5) literaturoznawstwo/ L
		6) nauki o kulturze i religii/ KR
		7) nauki o sztuce/ NSz
2	Dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych/ IT	1) architektura i urbanistyka/ AU
		2) automatyka, elektronika i elektrotechnika/ AE
		3) informatyka techniczna i telekomunikacja/ IT
		4) inżynieria biomedyczna/ IB
		5) inżynieria chemiczna/ IC
		6) inżynieria lądowa i transport/ IL
		7) inżynieria materiałowa/ IM
		8) inżynieria mechaniczna/ IMC
		9) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka/ ISG
3	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu/ M	1) nauki farmaceutyczne/ NF
		2) nauki medyczne/ NM
		3) nauki o kulturze fizycznej/ NKF
		4) nauki o zdrowiu/ NZ
4	Dziedzina nauk rolniczych/ R	1) nauki leśne/ NL
		2) rolnictwo i ogrodnictwo/ RO
		3) technologia żywności i żywienia/ TZ
		4) weterynaria/ W
		5) zootechnika i rybactwo/ ZR
5	Dziedzina nauk społecznych/ S	1) ekonomia i finanse/ EF
		2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna/ GEP
		3) nauki o bezpieczeństwie/ NB
		4) nauki o komunikacji społecznej i mediach/ NKS
		5) nauki o polityce i administracji/ NPA
		6) nauki o zarządzaniu i jakości/ NZJ
		7) nauki prawne/ NP
		8) nauki socjologiczne/ NS
		9) pedagogika/ P
		10) prawo kanoniczne/ PK
		11) psychologia/ PS
6	Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych/ XP	1) astronomia/ AS
		2) informatyka/ I

		3) matematyka/ MT
		4) nauki biologiczne/ NBL
		5) nauki chemiczne/ NC
		6) nauki fizyczne/ NF
		7) nauki o Ziemi i środowisku/ NZ
7	Dziedzina nauk teologicznych/ TL	1) nauki teologiczne/ NT
8	Dziedzina sztuki/ SZ	1) sztuki filmowe i teatralne/ SFT
		2) sztuki muzyczne/ SM
		3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki/ SP

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: historia

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia - licencjackie

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Wymiar kształcenia: 6 semestrów

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: licencjat

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

1. Technologia informacyjna w warsztacie historyka

Cel kształcenia: zajęcia mają zapoznać studentów historii z podstawami metod statystycznych i sposobami ich wykorzystania w naukach humanistycznych.

Treści merytoryczne: Zajęcia będą miały formę warsztatów komputerowych, wykorzystane zostaną wybrane bazy danych z zakresu nauk humanistycznych. Obowiązkiem studentów będzie przede wszystkim analiza otrzymanych wyników. Przedmiot stanowi wprowadzenie do analizy statystycznej. Zapoznanie studentów z podstawowymi narzędziami analizy statystycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zależności między historią i naukami na poziomie umożliwiającym pracę multi- i interdyscyplinarną.

Umiejętności (potrafi): wszechstronnie i swobodnie operować informacjami ze źródeł pisanych i elektronicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie, inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. Język obcy

Cel kształcenia: Wprowadzenie i wyćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego umożliwiającego przygotowanie do komunikacji w języku obcym na poziomie docelowo B2 w zakresie tematycznym dotyczącym zarówno życia codziennego jak i wybranych elementów życia zawodowego.

Treści merytoryczne: Ćwiczenie materiału leksykalno-gramatycznego z zakresu następujących tematów: przedstawianie się, opis człowieka, rodzina, kariera zawodowa, codzienne obowiązki domowe, przyzwyczajenia domowników, wykroczenia, orientacja w mieście, opisywanie miejsc i budynków, weekend, wspomnienia z dzieciństwa i szkoły, czas wolny, system edukacji i szkolnictwa wyższego, podróże, planowanie przyszłości, zakupy, restauracja, nowinki technologiczne, zdrowie, ekologia, media, minione szanse i możliwości, tryb przypuszczający, formy czasowe, strona bierna, mowa zależna; zapoznanie z obyczajami i kulturą krajów danego obszaru językowego w celu nie tylko poszerzania wiedzy i ćwiczenia odpowiednich nawyków językowych, ale też rozwijania ciekawości, otwartości i tolerancji; prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł; różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach) i typów zadań pozwalających na uwzględnienie w procesie nauczania indywidualnych uzdolnień i cech charakteru studentów; wprowadzenie i wyćwiczenie podstawowej terminologii specjalistycznej z zakresu danego kierunku studiów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady syntezy przeczytanego tekstu bądź wypowiedzi usłyszaną, na przykład podczas wykładu, egzaminu, prezentacji, programu telewizyjnego, dotyczącej szerokiej tematyki życia społecznego, akademickiego i zawodowego, zasady tworzenia spójnego i logicznego tekstu na tematy mu znane w postaci opisu, rozprawki, sprawozdania, listu formalnego i nieformalnego, fonetykę, fleksję i składnię języka obcego

Umiejętności (potrafi): przygotowywać prezentacje dotyczące tematów zawodowych i akademickich; nawiązywać rozmowę na tematy codzienne w sposób dość swobodny i zrozumiały, przy użyciu wymaganych kulturowo środków werbalnych i niewerbalnych w sytuacjach formalnych i nieformalnych, zachowując odpowiedni rejestr językowy; interpretować pisemnie i ustnie informacje przedstawione w formie graficznej, jeśli dotyczą znanego mu tematu; wyrażać dość swobodnie i poprawnie swoją opinię na tematy znane, oraz związane z tematyką studiów i karierą zawodową, uzasadniając je w dyskusji; tłumaczyć teksty oraz dokonywać ich analizy gramatycznej w oparciu o zdobytą wiedzę; posługiwać się terminologią w języku obcym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): sprawnej współpracy w grupie, efektywnie wyznaczając sobie i innym zadania; identyfikowania własnego stylu uczenia się i wybierania sposobów dalszego samokształcenia, akceptowania różnorodności postaw i opinii w kontaktach interpersonalnych; transferu wiedzy w dalszej edukacji; do uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia: zajęcia w grupie prowadzone przez lektora, który nadzoruje, prowadzi i wspiera proces uczenia się; metoda podająca, praca w grupach i samodzielna.

3. Historia kultury

Cel kształcenia: zasadniczym celem przedmiotu jest zapoznanie słuchaczy z najważniejszymi osiągnięciami w kulturze europejskiej i polskiej na przestrzeni wieków od średniowiecza do czasów współczesnych i ich wpływie na przemiany w mentalności społeczeństw z uwzględnieniem cech wspólnych oraz specyfiki poszczególnych narodów i regionów, epok historycznych i poziomu rozwoju cywilizacyjnego. Wykład powinien przyczynić się do samodzielnej oceny przez studenta różnorodnych zjawisk i zagadnień z historii kultury polskiej i europejskiej na przestrzeni wielu epok oraz ukształtować i zachęcić do krytycznego osądu dotychczasowej literatury przedmiotu w tym zakresie. Student po ukończeniu zajęć powinien posiadać umiejętność scharakteryzowania dziejów wybranych zagadnień związanych z historią kultury w poszczególnych epokach, umieć wykazać specyfikę kultury polskiej w omawianym okresie oraz lepiej rozumieć specyfikę rozwoju (kulturalnego, gospodarczego i politycznego) poszczególnych regionów naszego kraju.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia z zakresu kultury. Periodyzacja historii kultury europejskiej; przyjęcie chrześcijaństwa przez Mieszka I i recepcja kultury łacińskiej; dwór i mecenat dworu, jako czynnik kształtowania kultury; piśmiennictwo średniowieczne i początki twórczości w języku polskim; rola kościoła i religii w tworzeniu i upowszechnianiu kultury; miasta i mieszczaństwo oraz ich wkład w kulturę polską; oświata, nauka i kultura w Odrodzeniu i Oświeceniu; kultura I Rzeczypospolitej, jako dorobek wieloetnicznej społeczności państwa; kultura polska pod zaborami; cechy kultury polskiej XX wieku. Wkład kultury polskiej XX wieku do dziedzictwa kultury światowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zna ogólnie specyfikę dziejów kultury i procesów kulturotwórczych; aktualny stan badań prowadzonych nad dziejami kultury i cywilizacji; podstawowe typy definicji cywilizacji i kultury oraz dystynkcje między nimi; podstawowe pojęcia analizy historyczno-kulturowej; najważniejsze cywilizacje, historyczne i współczesne; wybrane historyczne koncepcje interpretujące dzieje relacji między cywilizacją a kulturą.

Umiejętności (potrafi): uzasadnić przydatność lub brak przydatności najważniejszych historycznych koncepcji interpretujących relacje między cywilizacją a kulturą; wyjaśnić specyfikę głównych cywilizacji historycznych i współczesnych, wykazać ich osiągnięcia, przyczyny upadku lub perspektywy rozwojowe współczesnych; potrafi prowadzić rozważania nad specyfiką dziejów kultury i procesów kulturotwórczych; umie określić relacje między definicjami cywilizacji i kultury.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): popularyzowania znaczenia humanistyki dla rozumienia współczesnych procesów społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych; interpretacji nowych idei i potrafi nad nimi prowadzić wieloaspektową dyskusję.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

4. Wykład do wyboru

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu

Treści merytoryczne: wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z niżej proponowanych: Ancient roots of contemporary culture, Podstawy historii społecznej, Rola kobiety w historii Rosji, Człowiek, rodzina, społeczeństwo w średniowiecznej Europie, Antropologia dziejów kultury europejskiej, Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): potrafi wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

5. Przedmiot w ramach modułu ogólnouczonego

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego zagadnienia.

Treści merytoryczne: wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z wielu zaproponowanych, np.: antropologia kulturowa, człowiek współczesny wobec problemu uzależnień, dietetyka i żywienie człowieka, dziedzictwo kulturowe, ekonomia, estetyka, etyka, kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacja, logika, ochrona przyrody, pierwsza pomoc przedmedyczna, pogoda, klimat i człowiek, poprawna polszczyzna w praktyce, praktyczna filozofia przyrody, prawo, wiedza o teatrze, zdrowy styl życia i higiena człowieka.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): potrafi wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach codziennych i zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu prywatnym, zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

6. Wychowanie fizyczne

Cel kształcenia: świadome i systematyczne rozwijanie własnej aktywności fizycznej i dbałości o stan zdrowia. Przygotowanie studenta do świadomego uczestnictwa w kulturze fizycznej, działalności sportowo-rekreacyjnej, jako ważnego elementu prozdrowotnego stylu życia.

Treści kształcenia: gry i zabawy ruchowe, ćwiczenia kształtujące prawidłową postawę ciała z wykorzystaniem przyrządów i przyborów, różne formy wyścigów z wykorzystaniem sprzętu sportowego; piłka siatkowa, ręczna, koszykówka, nożna, atletyka terenowa

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): wiedzę z zakresu kultury fizycznej, wiedzę z zakresu wybranych dyscyplin sportowych; wiedzę na temat wpływu ruchu i ćwiczeń ruchowych na zachowanie zdrowia jednostki i społeczeństwa.

Umiejętności (potrafi): kontrolować poziom własnej sprawności fizycznej, wykonując podstawowe testy i sprawdziany; dobrać ćwiczenia kształtujące odruch prawidłowej postawy ciała; wykonać podstawowe elementy techniczne zespołowych gier sportowych (siatkówki, koszykówki, piłki nożnej i piłki ręcznej) i wykorzystać w praktyce ćwiczenia fizyczne, mające wpływ na motorykę organizmu; podjąć działania prozdrowotne i edukacyjne, wykorzystując w praktyce wiedzę oraz umiejętności w zakresie różnych form aktywności ruchowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów na): współpracy w zespole stosując zasady „fair play”; kształtowania samodyscypliny i samooceny oraz poczucie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo własne i drugiego człowieka; kreowania wartości aktywności ruchowej jako formy relaksu fizycznego i psychicznego oraz promowania pozytywnej postawy prozdrowotnej wpływającej na sprawność funkcjonalną w dorosłym życiu człowieka.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

7. Historia i narracja historyczna

Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z metodologią historii i historią historiografii od czasów najdawniejszych po dzień dzisiejszy

Treści merytoryczne: metodologia nauk a metodologia historii; struktura metodologiczna nauki historycznej; historia jako nauka, jej przedmiot i zakres badań. 4. Fakt historyczny, pojęcie, rodzaje, charakterystyka; proces historyczny; przyczynowość i determinizm, prawidłowości historyczne; charakter poznania historycznego; teoria wiedzy źródłowej i pozaźródłowej, źródłownawstwo jako wyspecjalizowany dział badań historycznych; metody ustalania faktów historycznych; metody ilościowe w badaniach historycznych; procedura wyjaśniania w nauce historycznej; dziejopisarstwo w starożytności; historiografia zachodnioeuropejskiego Średniowiecza; historiografia średniowieczna chrześcijańskiego Wschodu i krajów muzułmańskich; historiografia renesansu; dziejopisarstwo polskie od X do XVII wieku; początek historiografii krytycznej; dziejopisarstwo Oświecenia; kierunki historiografii XIX wieku: szkoła Rankego i historia pozytywna. 26. Historiografia marksistowska; polskie szkoły historyczne w. XIX w.; założenia Szkoły Annales; koncepcja szkoły globalnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych; opanował na poziomie rozszerzonym terminologię nauk historycznych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych; ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych. Zna różne metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka właściwe dla badań nad wybraną epoką historyczną.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywa i pogłębia wiedzę oraz doskonali umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; stosuje w mowie i w piśmie terminologię fachową właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych, zarówno w pracy badawczej, jak i w popularyzacji nauk historycznych; analizuje, interpretuje i wykorzystuje dla potrzeb własnych badań teksty historiograficzne, teksty źródłowe oraz inne nośniki pamięci.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z pracą historyką i popularyzacją wiedzy historycznej; docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania tożsamości na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład

8. Historia publiczna

Cel kształcenia: przygotowanie do pozyskiwania, opisywania, sprawnego przetwarzania i atrakcyjnego prezentowania świadectw przeszłości i wiedzy o nich; wyrobienie umiejętności rozumienia jak przeszłość funkcjonuje w teraźniejszości, jak jest kształtowana i jak funkcjonuje pamięć historyczna.

Treści merytoryczne: pamięć i polityka historyczna; interpretacje historii; e-historia; filmy historyczne - produkcja, recepcja, ewaluacja; historia w rozrywce i mediach; public relations, przedsiębiorczość, organizacja projektów historycznych; pozyskiwanie funduszy i zarządzanie grantami; oral history; dziennikarstwo historyczne.

Wiedza (zna i rozumie): różne aspekty pracy zawodowej osoby popularyzującej wiedzę o przeszłości.

Umiejętności (potrafi): pozyskiwać relacje metodami oral history, dziennikarstwa historycznego; organizować imprezy historyczne, także z użyciem nowych technologii, pozyskiwać środki na takie przedsięwzięcia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z pracą historyką i popularyzacją wiedzy historycznej; docenia rolę nauk historycznych i pokrewnych dla kształtowania tożsamości na poziomie lokalnym, regionalnym i narodowym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

9. Problemy współczesnego świata

Cel kształcenia: zaznajomienie ze złożoną historią świata; przedstawienie głównych światowych strategicznych graczy XX i XXI wieku i ich wpływ na najważniejsze wydarzenia polityczne i militarne; zaznajomienie z zagrożeniami dla ludzkości związanymi z totalitarnymi reżimami XX w. *Treści merytoryczne:* Europa po I wojnie światowej. Źródła faszyzmu i komunizmu. Narodziny systemów totalitarnych Wojna Polski z Rosją sowiecką i niebezpieczeństwo załamania ładu wersalskiego. Znaczenie pokoju ryskiego Od Traktatu Wersalskiego do Monachium – próby zabezpieczenia Europy przed nową wojną Przyczyny klęski III Rzeszy, Włoch i Japonii w II wojnie światowej. Porządek jaltański. Upadek znaczenia Europy. Dwubiegunowy podział świata po II wojnie światowej. Źródła konfliktu między supermocarstwami. Zarys sytuacji politycznej na Bliskim Wschodzie po II wojnie światowej. Rozpad systemu kolonialnego. Daleki Wschód po II wojnie światowej. Wojna koreańska. Japonia potęgą gospodarczą świata. Odrodzenie potęgi Chin i Indii Funkcjonowanie świata dwubiegunowego. Punkty zapalne i rywalizacja mocarstw. Przyczyny załamania się ZSRR Zjawisko terroryzmu. I wojna w Zatoce i początek hegemonii Stanów Zjednoczonych Kształtowanie się nowego ładu światowego. Analiza postaw i zachowań graczy strategicznych w pierwszej dekadzie XXI wieku Omówione zostaną najważniejsze wydarzenia polityczne XX wieku, które ukształtowały oblicze świata. Obok ocen przyjętych w historiografii polskiej zaprezentowany zostaną oceny spotykane w historiografii rosyjskiej, niemieckiej, brytyjskiej i amerykańskiej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zmienność różnych form życia społecznego w przeszłości przemiany w dziedzinie wytwórczości, form sprawowania władzy, koncepcji politycznych

Umiejętności (potrafi): posługiwać się różnymi źródłami informacji, krytycznie oceniać odmienne poglądy w historiografii, prezentować i uzasadniać własne stanowisko.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): właściwego opisu i interpretacji doświadczeń historycznych dla potrzeb kształtowania bezpieczeństwa narodowego; oceny wydarzeń historycznych i ich wzajemnych relacji; dostrzegania związków historii z współczesnością

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Język łaciński (łacina klasyczna)

Cel kształcenia: przyswojenie materiału gramatycznego (fonetyka, fleksja, składnia) oraz niezbędnego zasobu słownictwa w stopniu umożliwiającym samodzielne czytanie i tłumaczenie tekstów; opanowanie wybranych sentencji i zwrotów łacińskich oraz ich praktyczne, współczesne zastosowanie.

Treści merytoryczne: czytanie i akcentowanie, materiał gramatyczno-leksykalny, zwroty i sentencje łacińskie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fonetykę, fleksję i składnię łacińską, określoną ilość słów oraz wybranych sentencji i zwrotów; czyta i tłumaczy tekst łaciński.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć teksty oraz dokonywać ich analizy gramatycznej w oparciu o zdobytą wiedzę; posługiwać się łacińską terminologią.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w grupie w grupie oraz samodzielnie; do nauki; transferu wiedzy w dalszej edukacji; do uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. Język łaciński (łacina średniowieczna)

Cel kształcenia: przyswojenie materiału gramatycznego (fonetyka, fleksja, składnia) oraz niezbędnego zasobu słownictwa w stopniu umożliwiającym samodzielne czytanie i tłumaczenie

tekstów; opanowanie wybranych sentencji i zwrotów łacińskich oraz ich praktyczne, współczesne zastosowanie.

Treści merytoryczne: czytanie i akcentowanie, materiał gramatyczno-leksykalny, zwroty i sentencje łacińskie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fonetykę, fleksję i składnię łacińską, określoną ilość słów oraz wybranych sentencji i zwrotów; czyta i tłumaczy tekst łaciński.

Umiejętności (potrafi): tłumaczyć teksty oraz dokonywać ich analizy gramatycznej w oparciu o zdobytą wiedzę; posługiwać się łacińską terminologią.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pracy w grupie oraz samodzielnie; do nauki; transferu wiedzy w dalszej edukacji; do uczenia się przez całe życie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

3. Vademecum studiów historycznych

Cel kształcenia: zapoznanie z ogólną metodyką pracy umysłowej, warsztatem badań historycznych, postępowaniem badawczym historyka oraz podstawowymi problemami wiedzy historycznej. Wstęp do badań jest pierwszym z bloku zajęć warsztatowych (obok nauk pomocniczych historii i historii historiografii z elementami metodologii), ma przeto pomóc studentowi w nabyciu umiejętności wyszukiwania informacji (heurystyka), oceny wartości tych informacji (krytyka) i budowanie własnych wypowiedzi naukowych (synteza).

Treści merytoryczne: podstawowe pojęcia z metodologii historii, rodzaje historycznej literatury naukowej, zagadnienia roli bibliotek i archiwów w pracy badawczej historyka. Definicje i podział źródeł historycznych oraz główne założenia krytyki zewnętrznej i wewnętrznej źródła. Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: nauka historyczna w Polsce; literatura naukowa i jej rodzaje; wydawnictwa pomocnicze: encyklopedie, słowniki, bibliografie; Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich oraz Polski Słownik Biograficzny; jak pisać pracę? wybrane elementy warsztatu naukowego; aparat naukowy; bibliografia, odsyłacze i przypisy; biblioteki i ich rola w warsztacie historyka; archiwa: cele i zadania; praktyczna praca z źródłem (krytyka i odczytywanie); praca historyka i jej etapy. Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: pojęcie historia – różne definicje i znaczenia; literatura przedmiotu; historia a historiografia przedmiotu; wybitni historycy o „definicji” źródła; źródła historyczne; typy źródeł; źródła narracyjne; źródła narracyjne – pamiętniki i wspomnienia, listy; przykłady źródeł dokumentowo-aktowych; krytyka źródeł; krytyka zewnętrzna; krytyka wewnętrzna; odczytywanie źródeł; metody badawcze; nauki historyczne we współczesnej Polsce.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu nauk historycznych, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych; podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych; podstawowe metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka; podstawową terminologię fachową nauk historycznych; znaczenie źródeł w badaniach naukowych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie historii; poprawnie stosować terminy fachowe w pracy nad wybranym zagadnieniem; komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem fachowej terminologii właściwej dla nauk historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego rozwoju, zarówno w zakresie historii, jak i ogólnohumanistycznym; formułowania problemów etycznych związanych z pracą historyka i popularyzacją wiedzy historycznej; rozwijania swoich zainteresowań fachowych, społecznych i kulturalnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

4. Nauki pomocnicze historii

Cel kształcenia: Celem dydaktycznym zarówno na wykładach jak i w trakcie ćwiczeń nauk pomocniczych historii jest wdrożenie słuchacza do nawyku sprawdzania źródeł informacji historycznej (źródłowy przekaz o faktach), wdrożenie do samodzielnego posługiwania się źródłem historycznym przy odtwarzaniu faktów historycznych oraz pobudzenie uwagi na temat pomników

przeszłości i przedmiotom dorobku cywilizacyjnego (rozwijanie kultury historycznej). Zasadniczym celem zajęć (wykład i ćwiczenia) jest przygotowanie studenta do samodzielnej pracy ze źródłem historycznym z zakresu szeroko rozumianego kanonu nauk pomocniczych historii. Po ukończeniu kursu NPH student powinien rozumieć i potrafić posługiwać się podstawowymi pojęciami m.in. z takich nauk jak paleografia, epigrafika, bibliologia historyczna, dyplomatyka, chronologia, sfragistyka, heraldyka, genealogia, geografia historyczna, numizmatyka i archeologia prawna i inne, jak również znać szereg zagadnień szczegółowych z ich zakresu.

Treści merytoryczne: Przedmiot poszczególnych nauk pomocniczych historii, dają one studentowi wiedzę z zakresu poznania i krytyki różnorodnych źródeł historycznych oraz możliwości wykorzystania tej wiedzy w pracy naukowej. Student winien być świadomy ważności tych nauk w badaniach historycznych, zwłaszcza opartych na źródłach w badaniach krytycznych. Treści zajęć mają też pokazać studentom szerokie możliwości prowadzenia badań opartych na źródłach, co ukazuje każda z nauk pomocniczych historii.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia poszczególnych nauk pomocniczych; kompetencje każdej z nauk w zakresie poznania i krytyki źródła historycznego; wagę każdej nauki w obiektywnych badaniach źródłowych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie nauk pomocniczych historii; poprawnie stosować terminy fachowe w pracy nad wybranym zagadnieniem; komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem fachowej terminologii; dokonywać analizy krytycznej, a uzyskane wyniki ująć w narracji historycznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozumienia potrzeby uczenia się przez całe życie; inspirowania i organizowania procesu uczenia się u innych osób; uznania i poszanowania odmiennych od własnych teorii i poglądów oraz prowadzenia polemiki z nimi w sposób etyczny i kulturalny; promowania tradycji oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, swojego regionu i Europy; aktywnego uczestniczenia w dyskusjach historycznych i aktualnych debatach oraz w przekazywaniu informacji o nich osobom zainteresowanym historią spoza grona fachowców.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Historia starożytna

Cel kształcenia: zapoznanie z kluczowymi wydarzeniami politycznymi, procesami ekonomicznymi, religijnymi i kulturowymi przebiegającymi w starożytności

Treści merytoryczne: Ćwiczenia obejmują przepracowanie w oparciu o podane źródła i literaturę fachową wybranych zagadnień z zakresu historii starożytnej krajów Bliskiego Wschodu, Grecji oraz Rzymu. W semestrze letnim zajęcia koncentrują się głównie na analizie problematyki starożytnego Bliskiego Wschodu oraz starożytnej Grecji. Ostatnie zajęcia w semestrze poświęcone są wprowadzeniu w historię starożytnego Rzymu (zagadnienia dotyczą początków miasta Rzymu, problematyki Rzymu królewskiego i wczesnorepublikańskiego). Zajęcia realizowane w ramach ćwiczeń odejmują zarówno kwestie historii politycznej, jak też problematykę wzajemnych powiązań międzykulturowych. Zajęcia każdorazowo bazują na krytycznej analizie tekstów źródłowych oraz wnioskach nasuwających się po lekturze literatury fachowej. Szczegółowa tematyka ćwiczeń w semestrze zimowym: 1. Wprowadzenie do historii starożytnej 2. Egipt w okresie Starego Państwa 3. Egipt w okresie Średniego i Nowego Państwa. 4. Państwo Starobabilońskie (2005-1595 p.n.e.). 5. Perska monarchia Achemenidów. 6. Różne drogi rozwoju świata greckiego. Przypadek Sparty. 7. Różne drogi rozwoju świata greckiego. Przypadek Aten. 8. Wojny grecko-perskie. 9. Wybrane problemy wojny peloponeskiej. Wyprawa sycylijska i zakończenie konfliktu. 10. Wzrost potęgi państwa macedońskiego – do bitwy pod Cheroneą (338 p.n.e.). 11. Wyprawa Aleksandra do Persji. 12. Wojny diadochów (323-301 p.n.e.). 13. Kultura epoki hellenistycznej. 14. Primordia urbis Romae. Początki miasta w świetle tradycji, archeologii i historiografii. 15. Walka stanów w starożytnym Rzymie (do 287 roku p.n.e.). Na wykładzie omawiane są polityczne, społeczne, religijne i kulturowe procesy zachodzące w starożytności. W semestrze zimowym wykłady koncentrują się na historii

starożytnego Bliskiego Wschodu oraz starożytnej Grecji. Poruszają zagadnienia odnoszące się wieloaspektowej kultury greckiej - szczególnie eksponując związki międzykulturowe i charakterystyczne elementy przesądające o rozwoju tej cywilizacji, a także o mechanizmach dystrybucji kultury helleńskiej. Podczas wykładów w miarę możliwości prezentowane są najnowsze tendencje w nauce światowej i omawiana jest polska i zagraniczna literatura przedmiotu. Tematyka wykładów w semestrze zimowym: 1. Przedmiot badań, podziały wewnętrzne i zakres historii starożytnej. 2. Dzieje starożytnego Międzyrzecza w okresie wczesnodynastycznym. 3. Cywilizacja Hetytów. 4. Asyria w okresie Nowego Państwa (935-612 p.n.e.). 5. Kulturowe dziedzictwo starożytnego Bliskiego Wschodu. 6. Charakterystyka cywilizacji greckiej. Główne centra i kulturowe oddziaływania. 7. Proces narodzin i kształtowania się polis greckiej. 8. Proces transferu kultury helleńskiej. Kolonizacja grecka. 9. Sytuacja w Grecji w drugiej połowie V w. p.n.e. 10. Wojna archidamijska 431-421 p.n.e. 11. Walka o hegemonię w Grecji w latach 404-338 p.n.e. 12. Religia grecka. 13. Wyprawa Aleksandra Wielkiego do Indii. 14. Charakterystyka monarchii hellenistycznej. 15. Polityka zagraniczna Ptolemeusza w kontekście relacji z Seleukidami, Kartaginą i Rzymem.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce i znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej

Umiejętności (potrafi): formułować i analizować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia badawcze, opracowywać i prezentować wyniki, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad i norm etycznych w pracy historyka oraz w pracy w obszarze studiowanych specjalności, a także w popularyzacji wiedzy historycznej oraz wiedzy z zakresu studiowanych specjalności.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

2. Prahistoria ziem polskich

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z: pradziejami ziem polskich, rozbudzanie zainteresowań pradziejami i wczesną historią Bałtów, ukazanie wkładu nauki polskiej i wschodniopruskiej w rozwój archeologii polskiej i zachodniobałtyjskiej.

Treści merytoryczne: Przedmiot i zakres archeologii. Dzieje archeologii w Polsce. Periodyzacja pradziejów ziem polskich. Antropogeneza. Początki kultury ludzkiej oraz epoka kamienia - paleolit, mezolit, neolit. Brąz i główne ośrodki brązowniczej metalurgii w Europie Środkowej. Przemiany kulturowe w późnej epoce brązu w Europie Środkowej – ogólny zarys. Kultura halsztacka. Geneza oraz terytorialno-chronologiczny rozwój tzw. kultury łużyckiej. Osiedla tzw. kultury łużyckiej. Obrządek pogrzebowy tzw. kultury łużyckiej. Kultura pomorska a kultura grobów kloszowych. kultura kurhanów zachodniobałtyjskich. Osadnictwo celtyckie w Polsce a problem kultury lateńskiej. Kultury archeologiczne młodszego okresu przedrzymskiego w Polsce. Kultury archeologiczne okresu wpływów rzymskich w Polsce. Obrządek pogrzebowy w okresie wpływów rzymskich w Polsce. „Szlak bursztynowy”. Gospodarka społeczności okresu wpływów rzymskich w Polsce. Groby „księżęce” okresu wpływów rzymskich. „Epizod gocki” - kultura wielbarska.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz nauk studiowanych specjalności, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych; geografie i historię dawnej i współczesnej Polski, państw europejskich i pozaeuropejskich; powiązania interdyscyplinarne historii oraz nauk pokrewnych z innym naukami i obszarami nauk; obecność elementów innych dyscyplin naukowych w pracy historyka.

Umiejętności (potrafi): zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; rozwijać i pogłębiać umiejętności i kompetencje profesjonalne z zakresu studiowanych zakresów; samodzielnie podejmować profesjonalne działania zawodowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania, jak też promowania tradycji oraz dziedzictwa kulturowego swojego regionu, Polski oraz Europy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

3. Historia średniowieczna powszechna

Cel kształcenia: przybliżenie wiedzy z zakresu epoki średniowiecza powszechnego (przede wszystkim europejskiego) ze szczególnym zwróceniem uwagi na historię polityczną, gospodarczą, kultury i rozwój cywilizacji europejskiej; zapoznanie z charakterystycznymi zmianami, jakie zachodziły na kontynencie europejskim od XIV do początku XVI stulecia w strukturze społecznej, funkcjonowaniu gospodarki, ustroju politycznym państw, ale również w mentalności społeczeństwa europejskiego, kreowaniem nowych poglądów filozoficznych, rozwijaniem się *devotio moderna*, powstawaniem prądów reformatorskich, powstawaniem związków wielopaństwowych w dobie unii krewskiej i kalmarskiej, dążeniem do poznania człowieka i narodzeniem się homocentryzmu oraz powstaniem i rozwojem ekspansji Europejczyków poza kontynent i początkami pierwszego kolonialnego podziału świata.

Treści merytoryczne: historia polityczna, gospodarcza, kultury i rozwój cywilizacji europejskiej epoki średniowiecza powszechnego (przede wszystkim europejskiego).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe kategorie wiedzy z epoki średniowiecza powszechnego, przede wszystkim europejskiego ze zwróceniem uwagi na przeobrażenia społeczno-polityczne i społeczno-gospodarcze oraz zmiany kulturalne, które miały wówczas miejsce.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie pracować i myśleć analitycznie oraz zdobywać wiedzę specjalistyczną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania walorów prawdy historycznej i wykorzystywania jej w sytuacjach rzeczywistych, życiowych, zgodnie z przyjętymi i poznanymi zasadami, standardami oraz warunkami stosowania wiedzy na bazie poznanego i skonstruowanego warsztatu historyka.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

4. Historia średniowieczna Polski

Cel kształcenia: zaznajomienie studentów z wiedzą dotyczącą przemian polityczno-społecznych, gospodarczych i kulturalnych na ziemiach polskich w średniowieczu; przedstawienie zmieniającej się pozycji państwa polskiego w Europie środkowo-wschodniej w powyższym okresie oraz zapoznanie z podstawowymi źródłami i literaturą - obrazującymi te procesy.

Treści merytoryczne: Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: Historia średniowieczna Polski od początków państwowości do roku 1506. Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: Wprowadzenie do zajęć z historii średniowiecznej Polski. Monarchia pierwszych Piastów. Upadek państwowości polskiej i jej odrodzenie. Polska okresu rozbitcia dzielnicowego. Ku zjednoczeniu Polski. Sukcesja Kazimierza III Wielkiego. Polska za panowania Kazimierza III Wielkiego (społeczeństwo, gospodarka, kultura). Związki Polski i Litwy w XIV w. Wielka wojna z zakonem krzyżackim (1409-1411). Polska w okresie rozwoju ruchu husyckiego. Polska za Kazimierza IV Jagiellończyka. Wojna trzynastoletnia (1454-1466). Gospodarka, społeczeństwo, kultura w XV i na początku XVI w. Kolokwium zaliczeniowe (semestralne). Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: Zaznajomienie studentów z najwcześniejszą historią Polski. Przedstawienie dziejów kształtowania się państwowości, od czasów plemiennych do monarchii pierwszych Jagiellonów. Mechanizmów terytorialnego rozwoju i wzrostu politycznego znaczenia państwa polskiego w Europie środkowo-wschodniej. Zapoznanie z podstawowymi źródłami i literaturą - obrazującymi te procesy. Skłaniając się do omówienia wybranych zagadnień z dziejów Polski w średniowieczu ze szczególnym uwzględnieniem historii politycznej, społecznej, gospodarczej, historii kultury elitarnej oraz stosunków polsko-krzyżackich w XIV-XV w.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): charakterystykę kształtu państwa polskiego od połowy X wieku do początku XVI stulecia pod względem terytorialnym i ustrojowym; główne kierunki polityki wewnętrznej i zagranicznej państwa; aktualny stan badań w tym zakresie oraz podstawowe teksty źródłowe; podstawową faktografię oraz główne problemy historii Polski w średniowieczu, przede wszystkim charakterystyczne zjawiska społeczno-polityczne i kulturalne; fachową terminologię z zakresu

historii średniowiecznej Polski; podstawową wiedzę na temat dorobku historiografii i jej główne nurty.

Umiejętności (potrafi): prowadzić dyskusję naukową w oparciu o literaturę przedmiotu oraz podstawę źródłową; pracować w zespole dla realizacji celów formułowanych przez prowadzącego zajęcia; czytać i wykorzystywać teksty historiograficzne, teksty źródłowe w języku ojczystym; właściwie streszczać i zapisywać uzyskane tą drogą informacje; samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): respektowania różnic poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach, a także wykazywania obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego; prezentowania postaw zarówno tolerancji wobec odmienności politycznej, ustrojowej i obyczajowej, jak i krytycznej wobec omawianych zjawisk; przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej; uznawania i szanowania różnic punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

5. Historia nowożytna powszechna (do końca XVIII w.)

Cel kształcenia: zapoznanie studenta z historią powszechną XVI-XVIII w. - wybraną faktografią oraz procesami występującymi w tym okresie.

Treści merytoryczne: Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: 1. Zajęcia organizacyjno-wprowadzające. 2. Odkrycia geograficzne – geneza, najważniejsze wyprawy i znaczenie. 3. Humanizm i renesans – pojęcie, sztuka i architektura, wielcy humaniści. 4. Europa w obliczu nowych wyznań: reformacja i jej konsekwencje. 5. Absolutyzm w Europie XVI-XVIII wieku. 6. Siedemnastowieczna Szwecja – droga ku potęgze. 7. Wojna trzydziestoletnia – przykład wojny totalnej? 8. Rewolucje w nowożytnej Europie. 9. Od baroku do oświecenia – kultura nowożytnej Europy. Zagadnienia szczegółowe wykład: 1. Europa u progu czasów nowożytnych. 2. Ameryka prekolumbijska i jej podbój. 3. Formowanie się nowożytnych państw europejskich. 4. Rosja w okresie przeobrażeń wewnętrznych w XVI-XVII w. 5. Europa w okresie wojny trzydziestoletniej. 6. Rozwój państwa prusko-brandenburskiego w XVII i XVIII w. 7. Przeobrażenia wewnętrzne w Austrii, Rosji i Prusach w XVIII w. 8. Państwa Czarnej Łądy XVI-XVIII w. 9. Kraje azjatyckie w XVI-XVIII w. 10. Konflikty zbrojne i rywalizacja kolonialna w XVIII w. 11. Sztuka, literatura i nauka doby baroku. 12. Przewrót umysłowy w XVIII w. – Oświecenie. 13. Kryzys starego ładu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienia historii powszechnej nowożytnej; rozumie rozwój dziejowych procesów w epoce nowożytnej; historię porównawczą Europy w obszarze politycznym, ekonomicznym oraz dziedzictwa kulturowego.

Umiejętności (potrafi): zdobywać i utrzymywać wiedzę w uporządkowany i systematyczny sposób; potrafi analizować i interpretować teksty historiograficzne i źródłowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego kształcenia i ciągłego rozwoju kompetencji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

6. Historia nowożytna Polski (do końca XVIII w.)

Cel kształcenia: uzyskanie gruntownej wiedzy o Rzeczypospolitej czasów nowożytnych

Treści merytoryczne: Dzieje kultury i życie parlamentarne. Staropolska historiografia. Polska Jagiellońska. Demokracja szlachecka. Walka o dominium Maris Baltici. Wolne elekcje i konfederacje. Kultura i nauka Baroku. O czasach saskich inaczej. Nadzieje i rozczerwanie XVIII wieku. Ocena rządów Stanisława Augusta Poniatowskiego. Sejm Wielki i jego uchwały. Tadeusz Kościuszko - mity i rzeczywistość. Komisja Edukacji Narodowej. Warmia w Rzeczypospolitej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): wybrane zagadnienia historii Polski nowożytnej; rozumie rozwój dziejowych procesów w epoce nowożytnej.

Umiejętności (potrafi): zdobywać i utrzymywać wiedzę w uporządkowany i systematyczny sposób; potrafi analizować i interpretować teksty historiograficzne i źródłowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego kształcenia i ciągłego rozwoju kompetencji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

7. Historia nowoczesna powszechna (XIX w. do 1918 r.)

Cel kształcenia: zapoznanie z węzłowymi problemami dziejów powszechnych w tzw. epoce nowoczesnej, tj. od okresu poprzedzającego wybuch rewolucji francuskiej, do zakończenia I wojny światowej, w tym zapoznanie z faktami, zjawiskami i procesami historycznymi – politycznymi, społecznymi, gospodarczymi i kulturowymi, które odegrały istotną rolę w kształtowaniu nowoczesnego Świata. Problematyka zajęć ukazuje wielowymiarowość dziejów, przenikanie spraw politycznych, społecznych i kulturowych.

Treści merytoryczne: historia powszechna w przedziale czasowym od wybuchu rewolucji francuskiej w 1789 r. (z uwzględnieniem genezy rewolucji) do zakończenia I wojny światowej w listopadzie 1918 r. (rozejm w Rethondez). Dzieje nowoczesne Europy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje powszechne w przedziale czasowym 1789-1918 r.; podstawowe fakty, chronologię i terminologię z zakresu przedmiotu.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę; potrafi korzystać z zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia historyczne; kojarzy i interpretuje fakty; dokonuje prawidłowej (także krytycznej) analizy wydarzeń historycznych, ocenia ich wpływ na późniejsze epoki historyczne; przygotować informacje i zaprezentować wyniki badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykorzystania nabytej wiedzy teoretycznej dalszym etapie studiów oraz w późniejszej praktyce zawodowej; poszanowania historii oraz dziedzictwa różnych obszarów kulturowych; przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej oraz działalności publicznej.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

8. Historia nowoczesna Polski (XIX w. do 1918 r.)

Cel kształcenia: przedstawienie relacji i zależności pomiędzy przeszłością a aktualnymi wydarzeniami także w aspekcie upowszechniania wiedzy historycznej; wskazanie i udowodnienie oraz omówienie wzajemnych relacji różnych kierunków badań historycznych takich, jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny, itp.

Treści merytoryczne: Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: 1. Ziemie polskie pod zaborami do 1807 roku; 2. Księstwo Warszawskie (geneza, podstawy ustrojowe, gospodarka, społeczeństwo, życie polityczne, kultura i oświata); 3. Królestwo Polskie 1815-1830; 4. Powstanie listopadowe; 5. Wielka Emigracja (geneza, życie polityczne, życie kulturalne); 6. Przemiany społeczne na ziemiach polskich w XIX wieku; 7. Powstanie styczniowe; 8. Skutki powstania styczniowego; 9. Przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w XIX wieku; 10. Autonomia Galicji; 11. Zabór pruski 1850-1914; 12. Zabór rosyjski 1864-1914; 13. Rewolucja 1905-1907; 14. Polacy w I wojnie światowej 15. Postawy Polaków wobec zaborców w XIX wieku. Zagadnienia szczegółowe wykłady: Ramy czasowe epoki i dlaczego takie; historia Polski czy historia ziem polskich; historiografia, irredenta, kolaboracja, lojalizm, legalizm; administracja (ludzie) i podziały ziem polskich; dzieje kościoła; wielkie problemy: sprawa chłopska, mieszczaństwo, partie polityczne; władca swój czy obcy; Księstwo Warszawskie, Królestwo Polskie, powstania: listopadowe, styczniowe, rewolucja 1905 roku; w kręgu spiskowców i pracy organicznej; postaci: Adam Jerzy Czartoryski, Aleksander Wielopolski i Józef Piłsudski; ziemie zabrane, dzielnica pruska; Galicja, pierwsza wojna światowa.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): powiązania historii Polski z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi, ma poszerzoną wiedzę z zakresu historii historiografii i metodologii historii.

Umiejętności (potrafi): doskonalić umiejętności badawcze w sposób uporządkowany i systematyczny; scharakteryzować wzajemne relacje różnych kierunków badań historycznych (historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury); samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze; przeprowadzić pogłębioną krytykę źródeł historycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z pracą historyka i popularyzacją wiedzy historycznej; obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego; rozwijania swoich zainteresowań fachowych, społecznych i kulturalnych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

9. Historia powszechna XX wieku

Cel kształcenia: zaznajomienie studentów ze złożoną historią świata; przedstawienie głównych światowych strategicznych graczy XX wieku i ich wpływ na najważniejsze wydarzenia polityczne i militarne; zaznajomienie z zagrożeniami dla ludzkości związane z totalitarnymi reżimami XX w.

Treści merytoryczne: Problemy współczesnego świata w latach 1914-2001. Pierwsza wojna światowa i jej wpływ na stosunki międzynarodowe. Charakterystyka działań wojennych w okresie I wojny światowej. Upadek carskiej Rosji. Wojna domowa. Bolszewizm, Komintern i początek ekspansji komunizmu. Ład wersalski. Okres międzywojenny w Europie i na świecie. Systemy totalitarne i ich wpływ na stosunki międzynarodowe. Druga wojna światowa i jej wpływ na stosunki międzynarodowe. Charakterystyka militarna II wojny światowej (1939-1945) Europa i świat po drugiej wojnie światowej. Ład jałtański. Powstanie ONZ. Geneza i rozwój integracji politycznej Europy Zachodniej. Zimna wojna - rywalizacja polityczno-militarna dwóch bloków NATO – ewolucja organizacji, stan i perspektywy. Zarys sytuacji politycznej na Bliskim Wschodzie po II wojnie światowej. Rozpad systemu kolonialnego. Daleki Wschód po II wojnie światowej. Ekspansja i powstrzymywanie komunizmu. Rola i znaczenie polityczno –militarne Stanów Zjednoczonych w przestrzeni międzynarodowej w XX i XXI w. Charakterystyka subregionu Europy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różne kierunki badań historycznych takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, rodziny.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się różnymi źródłami informacji; krytycznie oceniać odmienne poglądy w historiografii; prezentować i uzasadniać własne stanowisko.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): właściwego opisu i interpretacji doświadczeń historycznych dla potrzeb kształtowania bezpieczeństwa narodowego; oceny wydarzeń historycznych i ich wzajemnych relacji; dostrzegania związków historii z współczesnością.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

10. Historia Polski XX wieku

Cel kształcenia: wiedza z zakresu kluczowych wydarzeń najnowszych dziejów państwa i społeczeństwa polskiego w latach 1918-1989.

Treści merytoryczne: Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: 1. Odzyskanie niepodległości. 2. Podstawy ustrojowe II RP. 3. Konflikty polityczne lat 1918-1939. 4. Gospodarka Polski międzywojennej. 5. Polityka zagraniczna II RP, 6. II wojna światowa. 7. Polska w planach Stalina. 8. Formowanie systemu. 9. Polski stalinizm. 10. Polski Październik 56. 11. "realny socjalizm" lat 60-tych. 12. PRL w dekadzie lat 70-tych. 13. Od powstania "Solidarności" do Trzeciej Rzeczypospolitej. Zagadnienia szczegółowe wykłady: Odzyskanie Polski. Podstawy ustrojowe. Polska 1921-1928. Kryzys polityczny i skarbowy. Problemy polityki zagranicznej. Zamach majowy. Konstytucja kwietniowa. Wielki kryzys i gospodarka Polski po 1929 r. Bilans II Niepodległości. Wojna obronna Polski 1939. Polityka okupantów: niemieckiego w GG i na ziemiach wcielonych, radzieckiego na polskich kresach wschodnich 1939-1941. Armia Polska w ZSRR. Komuniści w kraju i w ZSRR. Zbrodnia katyńska. Plan "Burza". Powstanie Warszawskie. Wysiłek zbrojny żołnierza polskiego na frontach II wojny światowej. Bilans strat Polski lat 1939-1945; PKWN; Mocarstwa wobec Polski; PSL i walka o oblicze nowej Polski; Stalinizm i system terroru społecznego. Plan Sześćioletni. Socrealizm. Kryzys systemu. Październik 1956. Mała stabilizacja Władysława Gomułki. Państwo a Kościół. Marzec 1968. Dekada Gierka. Istota "Solidarności". Stan wojenny. Okrągły Stół. Bilans PRL.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię Polski XX wieku.

Umiejętności (potrafi): zdobywać wiedzę z zakresu historii Polski XX w., wykorzystując różne źródła informacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego zdobywania wiedzy i własnego rozwoju.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

IV. GRUPA TREŚCI ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA

1. Sztuka mówienia i wystąpień publicznych

Cel kształcenia: rozwój umiejętności atrakcyjnego i skutecznego prowadzenia wystąpień publicznych; zapoznanie z rodzajami wystąpień publicznych, sposobami prezentacji publicznej swojej wiedzy i umiejętności, kształtowanie prawidłowych nawyków posługiwania się głosem oraz konstruowania prezentacji.

Treści merytoryczne: Komunikacja interpersonalna. Głos, jako podstawowe narzędzie komunikacyjne. Zasady sztuki retorycznej cechy prozodyczne mowy. Cechy dobrego mówcy. Rodzaje wystąpień publicznych. Prezentacja i posługiwanie się pomocami multimedialnymi. Storytelling. Komunikacja niewerbalna - mowa ciała. Trudni słuchacze. Sposoby na tremę.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady prawidłowego posługiwania się głosem; rodzaje wystąpień publicznych; rodzaje przekazów; zasady komunikacji interpersonalnej.

Umiejętności (potrafi): prawidłowo kształtować oddech i fonację; prawidłowo artykułować głoski; akcentować i frazować wypowiedzi; świadomie używać swojego głosu i środków ekspresji językowej w wystąpieniu publicznym; przygotować prezentację multimedialną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): prawidłowego wykorzystania głosu w pracy zawodowej

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Proseminarium

Cel kształcenia: przygotowanie młodego adepta nauki do napisania samodzielnej rozprawy naukowej; zapoznanie go z elementami warsztatu naukowego, jak również z węzłowymi zagadnieniami historii najnowszej Polski oraz powszechnej, wokół której skoncentrują się tematy przygotowywanych rozpraw proseminaryjnych.

Treści merytoryczne: 1) Warsztat badawczy historyka, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań z badaniami socjologicznymi i pedagogicznymi. 2) Specyfika i założenia pracy naukowej historyka: - konstrukcja, metodologia, zasób literatury i źródeł. 3) Bibliografie naukowe: regionalne, tematyczne. 4) Prace heurystyczne - poszukiwania źródłowe, kwerendy archiwalne i biblioteczne. 5) Aparat naukowy w pracy historycznej 6) Omówienie przygotowanych prac proseminaryjnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różnorodne źródła historyczne, szczególnie dla dziejów najnowszych.

Umiejętności (potrafi): rozwijać podstawowe umiejętności badawcze; doskonalić swój warsztat; rozszerzać pola poszukiwań źródłowych; formułować tezy i argumentować z wykorzystaniem poglądów różnych autorów w zakresie znanej mu literatury fachowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swoich zainteresowań historią najnowszą; ciągłego doskonalenia swoich umiejętności i kompetencji w celu propagowania nauk humanistycznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

3. Dziedzictwo kulturowe wybranego regionu

Cel kształcenia: zapoznanie ze spuścizną kulturową wybranego regionu.

Treści merytoryczne: 1. Zajęcia organizacyjne. Omówienie literatury i zasad zaliczenia. 2. Czym jest dziedzictwo kulturowe - wyjaśnienie pojęcia; klasyfikacja dorobku kulturowego. 3. Dziedzictwo kulturowe wybranego regionu - wybrane przykłady spuścizny ruchomej i nieruchomej.

4. Przygotowanie objazdu naukowego po wybranym regionie - dyskusja nad obszarem do eksploracji.

5. Omówienie wybranych przykładów dziedzictwa kulturowego - prezentacje multimedialne.

6. Analiza objazdu naukowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): spuściznę kulturową wybranego regionu Polski lub Europy.

Umiejętności (potrafi): operować podstawowymi pojęciami z zakresu dziedzictwa kulturowego określonego regionu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania różnorodności kulturowej poszczególnych regionów Polski lub Europy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

4. Seminarium licencjackie i praca dyplomowa

Cel kształcenia: doskonalenie warsztatu historyka, zapoznanie ze specyficznymi dla wybranej epoki źródłami i ich krytyką, wyrobienie umiejętności poszukiwań badawczych, sporządzania bibliografii, stosowania przypisów, analizy, selekcji i syntezy materiału badawczego, wyciągania wniosków, konstruowania pisemnej rozprawy.

Treści merytoryczne: Warsztat badawczy historyka, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań z badaniami socjologicznymi i pedagogicznymi. Specyfika i założenia pracy licencjackiej - konstrukcja, metodologia, zasób literatury i źródeł. Bibliografie regionalne. Opracowywanie poszczególnych elementów pracy dyplomowej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): różnorodność źródeł historycznych; zasady i metody konstruowania pracy dyplomowej dla wybranej epoki.

Umiejętności (potrafi): systematyzować i opracowywać wyniki kwerendy źródłowej oraz wykorzystywać literaturę naukową dla wybranej tematyki pracy dyplomowej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): umiejętnie i aktywnie propaguje wiedzę historyczną.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

5. Wykład monograficzny

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu.

Treści merytoryczne: wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z niżej proponowanych: Europa późnego średniowiecza, Ignacy Krasicki i jego epoka, Mniejszości narodowe i etniczne w Europie, Wizerunki kobiet w literaturze i sztuce.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): potrafi wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

6. Mniejszości narodowe i wspólnoty religijne w Europie

Cel kształcenia: zapoznanie z pojęciami związanymi z ogólnie rozumianym pojęciem "religia" oraz dziejami wielkich religii świata, ze szczególnym uwzględnieniem chrześcijaństwa, jako religii dominującej w Europie.

Treści merytoryczne: Treści ćwiczeń zapoznają z wielkimi religiami świata, a w najszerszym wymiarze z dziejami wspólnot religijnych w Europie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): dzieje wspólnot religijnych w Europie.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać wiedzę w zakresie mniejszości narodowych i wspólnot religijnych w Europie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego uczenia się i rozwoju w tym kierunku.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

7. Historia Niemiec

Cel kształcenia: zaznajomienie ze złożoną przeszłością Niemiec oraz najważniejszymi wydarzeniami i osobami. Problematyka zajęć ukazuje wielowymiarowość dziejów, przenikanie spraw politycznych, społecznych i kulturowych. Główny nacisk będzie położony na przeobrażenia ustrojowe, polityczne i gospodarczo-społeczne w okresie powojennym.

Treści merytoryczne: Historia plemion germańskich. Początki państwowości niemieckiej. Dzieje dynastii panujących. Sytuacja społeczna i gospodarcza w średniowieczu. Geneza i przebieg reformacji. Wojny religijne. Działania na rzecz utrzymania jedności monarchii w XVII i XVIII w.

Wzrost znaczenia Austrii i Prus. Sytuacja Rzeszy w czasie rewolucji francuskiej. Okres napoleoński i Kongres Wiedeński. Zjednoczenie Niemiec w XIX w. i wszystkie procesy, które do tego doprowadziły. II Rzesza. Udział tych państw w I wojnie światowej (a zarazem odpowiedzialność). Utworzenie Republiki Weimarskiej, a następnie III Rzeszy. Program militarny i ludnościowy w czasie II wojny światowej. Zmiany po 1945 r., utworzenie dwóch państw niemieckich oraz ponowne zjednoczenie Niemiec.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię Niemiec; ich wewnętrznym rozwojem społecznym, gospodarczym i politycznym; europejskie uwarunkowania kształtowania się przeszłości polityczno-ustrojowej Niemiec.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę; potrafi korzystać z zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia historyczne; kojarzy i interpretuje fakty; posiada umiejętność przygotowania informacji i zaprezentowania wyników badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania historii oraz dziedzictwa kulturowego poznawanego kraju; pogłębiania wiedzy w tym zakresie; odnoszenia się z szacunkiem do różnorodnych tradycji i poglądów; zrozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej oraz działalności politycznej; aktywnego zaznajamiania się z polityką i wydarzeniami współczesnymi poznawanego kraju.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

8. Historia państw nadbałtyckich

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami uwzględniającymi aspekty historii politycznej, społecznej i ekonomicznej wybranych państw bałtyckich w XX w.; z podstawowymi zagadnieniami z historii państw nadbałtyckich w XX w.; wypracowanie u studenta umiejętności porównania historii tych państw w XX w.

Treści merytoryczne: Zagadnienia szczegółowe ćwiczenia: I wojna światowa na zachodnich rubieżach państwa carskiego Aspiracje niepodległościowe Litwinów, Łotyszy i Estończyków Powstanie niepodległych państw; Polityka wewnętrzna (system parlamentarny, system polityczny, sytuacja gospodarcza, społeczna) Droga od demokracji do rządów autorytarnych determinanty wewnętrzne i zewnętrzne. Armia i aparat policyjny, jako narzędzia represji Polityka zagraniczna Związek Bałtycki, układy bilateralne i multilateralne, rola Związku Sowieckiego i Niemiec w kształtowaniu się polityki zagranicznej państw nadbałtyckich, Ententa Bałtycka Sytuacja geopolityczna w Europie Wschodniej przełomu lat 1939/1940; Agresja Związku Sowieckiego na kraje nadbałtyckie w 1940 roku Państwa nadbałtyckie w latach 1940-1953 podwójna okupacja, „wyzwolenie”, wojna partyzancka; Rozpad ZSRR a kwestia niepodległości związkowych republik nadbałtyckich. „Druga niepodległość” Rozwój ekonomiczny państw nadbałtyckich. Polityka globalna i regionalna. Członkostwo w europejskich strukturach wojskowych i politycznych. Nowe wyzwania. Zagadnienia szczegółowe wykłady: I wojna światowa na zachodnich rubieżach państwa carskiego Aspiracje niepodległościowe Litwinów, Łotyszy i Estończyków Powstanie niepodległych państw; Polityka wewnętrzna (system parlamentarny, system polityczny, sytuacja gospodarcza, społeczna) Droga od demokracji do rządów autorytarnych determinanty wewnętrzne i zewnętrzne. Armia i aparat policyjny, jako narzędzia represji. Polityka zagraniczna. Związek Bałtycki, układy bilateralne i multilateralne, rola Związku Sowieckiego i Niemiec w kształtowaniu się polityki zagranicznej państw nadbałtyckich. Ententa Bałtycka. Sytuacja geopolityczna w Europie Wschodniej przełomu lat 1939/1940; Agresja Związku Sowieckiego na kraje nadbałtyckie w 1940 r.; Państwa nadbałtyckie w latach 1940-1953 podwójna okupacja; „Wyzwolenie”, wojna partyzancka; Rozpad ZSRR a kwestia niepodległości związkowych republik nadbałtyckich. „Druga niepodległość”. Rozwój ekonomiczny państw nadbałtyckich. Polityka globalna i regionalna. Członkostwo w europejskich strukturach wojskowych i politycznych. Nowe wyzwania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz nauk studiowanych specjalności, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; rozwijać i pogłębiać umiejętności i kompetencje profesjonalne z zakresu studiowanych specjalności; samodzielnie podejmować profesjonalne działania zawodowe.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad i norm etycznych w pracy historyka oraz w pracy w obszarze studiowanych specjalności, a także w popularyzacji wiedzy historycznej oraz wiedzy z zakresu studiowanych zakresów.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

9. Historia Wielkiej Brytanii

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami związanymi z historią polityczną i społeczno-gospodarczą Wielkiej Brytanii.

Treści merytoryczne: Brytania prehistoryczna i starożytna; okres anglosaski; chrystianizacja; Anglia pod panowaniem Normanów; Plantageneci; zmierzch feudalizmu; początki parlamentu angielskiego, podbój Walii, wojny ze Szkocją, Wojna Stuletnia, powstanie chłopskie z 1381r., ruch Lollardystów, Wojny Białej i Czerwonej Róży (1455-1485); monarchia Tudorów: schizma Henryka VIII, panowanie Elżbiety I; reformacja i rozwój kultury; panowanie Stuartów; wojna domowa; restauracja Stuartów; początki imperium; rewolucja naukowa i przemysłowa, rozwój przemysłu i miast; imperium brytyjskie za czasów królowej Wiktorii; reformy wyborcze, walka Irlandii o niepodległość, polityka zagraniczna i kolonialna, kultura wiktoriańska; I i II wojna światowa; stopniowy upadek Imperium, dekolonizacja i dewolucja; współczesna kultura brytyjska; rozwój Irlandii, Szkocji i Walii; rząd, edukacja, kultura popularna i wysoka.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię i kulturę Wielkiej Brytanii w przyjętym dla przedmiotu zakresie chronologicznym; podstawowe procesy polityczno-społeczno-gospodarcze wpływające na kształtowanie się państwowości brytyjskiej.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów; umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności profesjonalne związane z badaniami historycznymi.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności; zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, różnorodności i wielokulturowości w odniesieniu do Wielkiej Brytanii.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

10. Muzea Polski i Europy

Cel kształcenia: uświadomienie słuchaczom, jaką rolę spełniały i spełniają obecnie muzea. Mają one za zadanie przede wszystkim prezentować całokształt kultury wytworzonej przez ludzi. Studenci zapoznają się z podstawowymi funkcjami współczesnych muzeów, takimi jak: a) funkcja ochronna (zbieranie okazów muzealnych, ich porządkowanie i systematyzowanie); b) funkcja edukacyjna, właściwie kulturalno – naukowa i wychowawcza (tworzenie możliwości obcowania z dziełem sztuki, jako wartością poznawczą i estetyczną); c) funkcja estetyczna (kształtowanie wrażliwości na piękno kultury). Na zajęciach szczególny nacisk zostanie położony na uświadomienie studentom znaczenia tych funkcji w aspekcie ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które mogą zostać wykorzystane w pracy zawodowej oraz życiu codziennym.

Treści merytoryczne: w trakcie zajęć szczególna uwaga zwracana jest na zadania, jakie przyjmuje muzeum w aspekcie prezentowania całokształt kultury ludzkiej. Należy w trakcie ćwiczeń starać się udzielić odpowiedzi na pytanie: Czym jest współczesne muzeum? Jak jest np. rola wystawy edukacyjnej w edukacji i animacji społeczno-kulturowej. W oparciu o charakter i tematykę prezentowanych zbiorów dokonana zostanie charakterystyka współczesnych muzeów, które dzielą się zazwyczaj na artystyczne, historyczne, archeologiczne, etnograficzne, techniczno-naukowe i przyrodnicze. W praktyce można wśród muzeów znaleźć zarówno typy "czyste", jak i formach mieszanych, przykładowo muzea artystyczno-historyczne, artystyczno-archeologiczne lub archeologiczno - etnograficzne oraz muzea mieszane o niesprecyzowanym typie określane mianem

"inne" i tym również zostanie poświęcony czas. Szczególny nacisk zostanie położony na zaprezentowanie wybranych muzeów artystycznych, wśród których można wyróżnić: muzea światowe, muzea narodowe, muzea regionalne, galerie obrazów, galerie rzeźby, muzea - rezydencje władców, muzea historyczno-artystyczne, specjalistyczne muzea sztuki, muzea kościelne i klasztorne, w tym też liczne skarbcce. Zadaniem muzeów artystycznych jest wszak genetyczne przedstawienie narodzin danego gatunku sztuki, stylu, czy też rozwoju artyzmu jednego lub kilku twórców.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię dotyczącą muzeów, ich dziejów i funkcji; rolę muzeów w świecie współczesnym.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie pogłębiać wiedzę, przy wykorzystaniu zarówno tradycyjnych jak i nowoczesnych metod pozyskiwania informacji; wykorzystywać zdobytą wiedzę i upowszechniać ją wskazując, że muzeum ma służyć człowiekowi poprzez wpływ na rozwój jego osobowości, kultury osobistej, rozbudzanie zainteresowań, poznanie tradycji narodowych oraz uzupełnianiu wiedzy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dalszego rozwoju, zarówno w zakresie historii jak i ogólnie humanistycznym. Jest gotów do propagowania zdobytej wiedzy oraz objaśniania jej w środowisku poprzez dostosowanie form prezentacji zbiorów muzealnych do potrzeb współczesnego widza a przez to osiągnięcia przez muzeum celów dydaktycznych, wychowawczych, oświatowych, kulturalnych, i in.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

11. Historia państw Europy Wschodniej

Cel kształcenia: zapoznanie studenta z najważniejszymi wydarzeniami kształtującymi politycznie, społecznie i gospodarczo Wielkie Księstwo Litewskie do drugiej połowy XVI w. Istotne będzie także wyrobienie zdolności do powiązania historii Wielkiego Księstwa Litewskiego z dziejami państw z nim sąsiadujących.

Treści merytoryczne: Historia polityczna ziem Wielkiego Księstwa Litewskiego do 1569 r. Historia ziem litewskich do końca XII w. Litwini i ich sąsiedzi w początkach XIII w. Kształtowanie się ziem litewskich za panowania Mendoga (do 1263 r.). Litwa od śmierci Mendoga do śmierci Trojdena. Stosunki społeczne i organizacja wewnętrzna państwa litewskiego do końca XIII w. Pierwsi Giedyminowicze. Historia polityczna – od Witenesa do Kiejstuta i Jagiełły (do 1382 r.). Panowanie Jagiełły – unia z Królestwem Polskim, chrzest Litwy. Walka Witolda o władzę (do ugody ostrowskiej). Umocnienie się Witolda na tronie Wielkiego Księstwa Litewskiego i jego rządy (1401-1430). Od Świdrygiełły do Aleksandra Jagiellończyka (1430-1506). Państwo i społeczeństwo litewskie w XV-XVI w.: organizacja państwa, stosunki społeczne i gospodarcze, religie i kościoły, kultura umysłowa. Polityka zagraniczna w latach 1507-1526. Wojny z Moskwą do roku 1537. Zmiany ustrojowe za ostatnich Jagiellonów.

Wiedza (zna i rozumie): proces kształtowania się terytorium oraz struktur polityczno-prawnych Wielkiego Księstwa Litewskiego od X do XVI stulecia; aktualny stan badań w tym zakresie oraz podstawowe teksty źródłowe.

Umiejętności (potrafi): prowadzić dyskusję naukową w oparciu o literaturę przedmiotu oraz jego podstawę źródłową; pracować w zespole dla realizacji celów formułowanych przez prowadzącego zajęcia; czytać i wykorzystywać teksty historiograficzne, teksty źródłowe w języku ojczystym; streszczać i zapisywać uzyskane tą drogą informacje.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozumienia świadomości różnic kulturowych istniejących w ramach Europy, wynikających z różnych doświadczeń historycznych poszczególnych narodowości; szanowania i respektowania tego typu odmienności i obiektywnego propagowania wiedzy o nich w środowisku lokalnym; wykazywania obiektywizmu w podejściu do przekazu historycznego; uznawania różnic prawnych i ustrojowych istniejących w ramach Europy, wynikających z różnych doświadczeń historycznych poszczególnych narodowości.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

12. Wykłady specjalizacyjne do wyboru

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu.

Treści merytoryczne: wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z niżej proponowanych: Historia PRL, Historia gospodarcza, Społeczeństwo-naród-państwo w XIX w., Europa późnego średniowiecza (XIII-XV w.), Rzeczpospolita szlachecka: dzieje społeczeństwa i państwa.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): potrafi wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

13. Wykłady i ćwiczenia specjalizacyjne do wyboru

Cel kształcenia: wprowadzenie poszerzonej wiedzy, terminologii i różnych koncepcji badawczych dotyczących omawianego tematu.

Treści merytoryczne: wykład stanowi monograficzne, całościowe ujęcie wybranego zagadnienia z niżej proponowanych: Europa późnego średniowiecza (XIII-XV w.), Historia gospodarcza i społeczna, Rzeczpospolita szlachecka: dzieje państwa i społeczeństwa, Historia PRL, Historia gospodarcza i społeczna, Społeczeństwo-naród-państwo w XIX w.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia, terminy i podstawowe założenia badawcze z omawianego zakresu wiedzy.

Umiejętności (potrafi): potrafi wykorzystać poznaną wiedzę w różnych sytuacjach zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): korzystania w życiu zawodowym i społecznym z różnych obszarów wiedzy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

14. Polskie dziedzictwo kulturowe poza granicami RP

Cel kształcenia: zapoznanie ze spuścizną kulturową Rzeczpospolitą poza granicami kraju.

Treści merytoryczne: 1. Literatura przedmiotu. 2. Czym jest dziedzictwo kulturowe - wyjaśnienie pojęcia; klasyfikacja dorobku kulturowego. 3. Dziedzictwo kulturowe Rzeczypospolitej poza granicami kraju - wybrane przykłady. 4. Przygotowanie objazdu naukowego po wybranym regionie - dyskusja nad obszarem do eksploracji. 5. Omówienie wybranych przykładów dziedzictwa kulturowego - prezentacje multimedialne. 6. Analiza objazdu naukowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): spuściznę kulturową wybranego regionu Polski lub Europy.

Umiejętności (potrafi): operować podstawowymi pojęciami z zakresu dziedzictwa kulturowego określonego regionu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania różnorodności kulturowej poszczególnych regionów Polski lub Europy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

15. BHP w instytucjach edukacyjnych

Cel kształcenia: zapoznanie z zasadami i przepisami w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w szkołach i placówkach oświatowych.

Treści merytoryczne: wykład z podstaw bhp w placówkach edukacyjnych: stan prawny, praktyka życia szkolnego. Elementy nauczania przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): zna podstawowe akty prawne regulujące zasady bhp w szkołach i placówkach oświatowych.

Umiejętności (potrafi): posiada umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy z zakresu bhp w szkołach i placówkach oświatowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): potrafi świadomie korzystać ze zdobytej wiedzy z zakresu bhp w szkołach i placówkach oświatowych, docenia ważność problematyki związanej z bhp w instytucjach edukacyjnych i ma potrzebę ciągłego rozwoju w tej dziedzinie.

Formy prowadzenia zajęć: wykład.

16. Elementy prawa oświatowego

Cel kształcenia: głównym celem zajęć jest wskazanie słuchaczom przepisów prawa określających zasady wspierania ucznia z trudnościami adaptacyjnymi.

Treści kształcenia: wykłady poświęcone są rozpoznaniu w sposób ogólny źródeł problemów, a także sekwencji działań instytucji oświatowych, aby je rozwiązać. Program zajęć pozwala na poznanie przepisów prawa umożliwiających wdrożenie kluczowych dla wsparcia ucznia przedsięwzięć. Podczas konwersatorium omawiany jest katalog aktów prawnych oraz zawartych w nich przepisów określających zadania, obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialności nauczyciela oraz innych podmiotów, reprezentujących system oświaty. Tematyka zajęć pozwala słuchaczom na poznanie innych instytucji współpracujących ze szkołami/placówkami w powyższym zakresie. Zajęcia umożliwiają także ukazanie roli indywidualizacji nauczania i jej podstaw prawnych w kontekście wsparcia ucznia z trudnościami adaptacyjnymi.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): przepisy prawa będące podstawą wsparcia ucznia z trudnościami adaptacyjnymi; wie, które podmioty działają na rzecz pomocy uczniom. Zna podstawy prawne stosowania indywidualizacji nauczania.

Umiejętności (potrafi): w oparciu o przepisy, zaplanować podstawowe działania szkoły i nauczyciela.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): pełnienia odpowiedzialnej roli w procesie wspierania ucznia i jego rodziców.

Formy prowadzenia zajęć: wykład.

17. Pedagogika ogólna

Cel kształcenia: opanowanie podstawowej wiedzy z zakresu pedagogiki (z elementami pedagogiki specjalnej).

Treści merytoryczne: Wychowanie w szkole. Systemy dydaktyczne. Wybrane teorie wychowania/koncepcje dydaktyczno-wychowawcze. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Poznawanie uczniów. Zarządzanie klasą. Nauczyciel a uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty; zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub

traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami; doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.

Umiejętności (potrafi): wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów; zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego; formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym; rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów; zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy; samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

18. Pedagogika

Cel kształcenia: poznanie podstawowej wiedzy oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji z zakresu pedagogiki wymagane do nauczania w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Treści merytoryczne: Szkoła, jako instytucja wychowawcza – w Polsce i na świecie. Systemy szkolne na świecie. Środowisko społeczne szkoły. Autokratyzm i demokracja w szkole. Postawy nauczycieli i uczniów. Klimat wychowawczy szkoły. Uczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych w szkole. Praca z grupą rówieśniczą. Metody wychowawcze i ich skuteczność. Trudności wychowawcze. Kryzys szkoły. Szkoły alternatywne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przewycięzania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice; wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym.

Umiejętności (potrafi): wybrać program nauczania zgodny z wymaganiami podstawy programowej i dostosować go do potrzeb edukacyjnych uczniów; zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego; formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;

nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym; rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów; zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie; określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej; okazywania empatii uczniom oraz zapewniania im wsparcia i pomocy; samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej; współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

19. Psychologia ogólna

Cel kształcenia: Przedmiot służy wprowadzeniu w problematykę współczesnej psychologii, jej najważniejszych problemów, koncepcji i strategii badawczych. Zaznajamia z podstawową terminologią, podstawowymi założeniami oraz konsekwencjami.

Treści merytoryczne: 1. O czym jest psychologia? Psychologia percepcji, 2. Osoba a sytuacja - eksperyment Zimbardo, 3. Psychologia uczenia się, 4. Psychologia pamięci, 5. Psychologia emocji, 6. Psychologia motywacji, 7. Psychologia osobowości, 8. Psychologia inteligencji, 9-10. Podstawy psychologii społecznej, 11. Psychologia zaburzeń, 12. Psychologia zdrowia i radzenie sobie ze stresem, 13. Zastosowania psychologii.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego;; proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami; zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.

Umiejętności (potrafi): skutecznie i świadomie komunikować się; porozumieć się w sytuacji konfliktowej; rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się; identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań; radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym; wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

20. Psychologia edukacyjna

Cel kształcenia: omówienie wybranych zagadnień z zakresu psychologii wychowania i nauczania oraz wskazanie na znaczenie edukacji dla rozwoju psychicznego jednostki. Zapoznanie z głównymi ideologiami edukacji, problematyką aksjologiczno-wychowawczą, charakterystyką podstawowych środowisk wychowawczych.

Treści merytoryczne: Omówione zostaną trzy główne nurty myślenia psychologicznego i pedagogicznego, z których wyłaniają się trzy odmienne koncepcje dziecka, a w konsekwencji dochodzi do sformułowania trzech różnych ideologii edukacji. Dyskutowane będą zagadnienia dotyczące błędów i trudności wychowawczych a także roli w psychologa szkole: rozwój człowieka w cyklu życia, zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym, procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, psychologiczne podstawy wychowania i kształcenia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi.

Umiejętności (potrafi): obserwować procesy rozwojowe uczniów; zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego na podstawie świadomej autorefleksji i informacji zwrotnej od innych osób.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym; wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

21. Podstawy dydaktyki

Cel kształcenia: zapoznanie z teoretycznymi podstawami procesu nauczania i uczenia się i wykorzystania ich w praktyce szkolnej.

Treści merytoryczne: przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki ogólnej i dydaktyki szczegółowej; dydaktyka, jako subdyscyplina pedagogiczna, podstawowe pojęcia dydaktyki, współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia, klasa szkolna jako środowisko edukacyjne, lekcja jako jednostka dydaktyczna, projektowanie działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć uczniów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zagadnienia dydaktyki, jako subdyscypliny pedagogicznej, podstawowe pojęcia dydaktyki, współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia, znaczenie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego, konstruowanie lekcji jako jednostki dydaktycznej, działania edukacyjne dostosowane do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć uczniów, w tym ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnętrzny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną.

Umiejętności (potrafi): identyfikować potrzebę dostosowania metod pracy w klasie heterogenicznej; zaprojektować działania służące integracji klasy; dobierać metody nauczania; wybrać model lekcji i zaprojektować jego strukturę, dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować w formie oceny kształtującej; student potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; student umie zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej; student dobiera metody nauczania do nauczanych treści i zorganizuje pracę uczniów; student potrafi wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę; student umie zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym; student potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.

Forma prowadzenia zajęć: wykład informacyjny, dyskusja, prezentacja multimedialna.

22. Dydaktyka historii

Cel kształcenia: przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela ze świadomością odrębności i specyfiki kształcenia w zakresie historii, znajomość treści kształcenia, metod i form pracy z uczniem.

Treści kształcenia: Podsumowanie praktyki przedmiotowo-metodycznej w szkole podstawowej, odbytej przez studentów po sem. 4 pod kątem zadań wskazanych w regulaminie praktyki.

Dokumentacja praktyki (dziennik praktyk, konspekty przeprowadzonych lekcji, sprawozdania z lekcji/zajęć hospitowanych; opis wykonanych zadań). Organizacja pracy szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnątrzszkolny i przedmiotowy system oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela historii. Współpraca nauczyciela z rodzicami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem. Działania podejmowane na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny. Obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy. Tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne. Programy nauczania, podręczniki. Sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej. Sposoby oceniania uczniów. Interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami. Funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Trudności w uczeniu się, w tym specyficzne trudności w uczeniu się – profilaktyka, diagnoza, pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów. Formy zajęć pozalekcyjnych w szkole w zakresie studiowanej specjalności (koła, konkursy przedmiotowe itp.), edukacja regionalna. Praktyka śródroczna (II etap) w szkole podstawowej.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów; potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie

dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

23. Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie

Cel kształcenia: podsumowanie praktyki przedmiotowo-metodycznej odbytej po sem. 4 pod kątem zdobytych przez studentów doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą oraz poszerzenia zdobytej w trakcie studiów wiedzy o aspekt praktyczny. Zadaniem studenta jest prezentacja przygotowanej dokumentacji praktyki, analiza i interpretacja zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela, analiza przebiegu prowadzonych zajęć dydaktycznych i realizacji zamierzonych celów. Zajęcia służą też pogłębieniu wiedzy studenta na temat wybranych aspektów funkcjonowania szkoły, zadań i obowiązków nauczyciela przedmiotu/wychowawcy klasy, pogłębieniu umiejętności planowania zajęć oraz sporządzania i analizy dokumentacji pracy nauczyciela przedmiotu.

Treści kształcenia: Podsumowanie praktyki przedmiotowo-metodycznej (wiedza o społeczeństwie, kl. VIII szkoły podstawowej) odbytej przez studentów pod kątem zadań wskazanych w regulaminie praktyki. Dokumentacja praktyki (dziennik praktyk, konspekty przeprowadzonych lekcji, sprawozdania z lekcji/zajęć hospitowanych; opis wykonanych zadań). Organizacja pracy i funkcjonowanie szkoły, realizowane zadania dydaktyczne i opiekuńczo-wychowawcze, dokumentacja dotycząca funkcjonowania placówki oświatowej, nauczania i oceniania (statut szkoły, plan pracy szkoły, plan wychowawczy, wewnętrzny i przedmiotowy system oceniania), dokumentacja pracy nauczyciela wos. Programy nauczania, podręczniki. Obowiązki zawodowe nauczyciela przedmiotu i wychowawcy klasy. Formy zajęć pozalekcyjnych w szkole w zakresie studiowanej specjalności (koła, konkursy przedmiotowe itp.). Tok metodyczny lekcji, stosowane metody i formy pracy, wykorzystywane środki dydaktyczne. Sposoby zadawania i kontrolowania pracy domowej. Sposoby oceniania uczniów. Interakcje nauczyciela i uczniów w toku lekcji, interakcje między uczniami. Funkcjonowanie i aktywność uczniów w czasie lekcji, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Kreowanie sytuacji dydaktycznych, sposoby aktywizowania i dyscyplinowania uczniów. Interdyscyplinarny projekt edukacyjny - cele, założenia, realizacja, przykłady dobrych praktyk.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia; strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju oraz

dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, konieczność dostosowania oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się; dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów; metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; funkcje oceny; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi; przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów; kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy; podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym; przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów; popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów; budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.

Formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

24. Emisja głosu

Treści merytoryczne: 1. Cele, metody i efekty pracy nad prawidłową emisją głosu 2. Oddech, jako podstawa prawidłowej fonacji 3. Podparcie oddechowe i wydłużenie fazy wydechowej (2 jednostki) 4. Rezonatory i rezonans - budowa, zasady działania. 5. Artykulacja - budowa i rola artykulatorów. 6. Artykulacja - ćwiczenia 7. Cechy prozodyczne mowy 8. Prozodia - ćwiczenia intonacyjne 9. Prozodia - akcent wyrazowy i zdaniowy, pauza, iloczas, barwa, wysokość 10. Prawidłowa emisja a komunikacja interpersonalna 11. Wystąpienia publiczne 12. Zaburzenia emisji głosu 13. Higiena głosu w warunkach wzmożonego wysiłku fonacyjnego.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): Student zna budowę układu oddechowego i krtani, zna zasady prawidłowego posługiwania się głosem, zna zasady higieny głosu.

Umiejętności (potrafi): Student posiada umiejętność prawidłowego oddechu i fonacji, prawidłowej artykulacji głosek, akcentowania i frazowania wypowiedzi. Wykształca samokontrolę i umiejętność świadomego użycia swojego głosu i środków ekspresji językowej, wyprowadzenia głosu na podniebienie twarde, wykorzystania rezonatorów, dokładnej artykulacji, oddechu przeponowo-żebrowo-brzusznego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): Nabycie świadomości prawidłowego wykorzystania głosu w pracy zawodowej.

Formy prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

25. Etyka zawodu nauczyciela

Cel kształcenia: wykład jest prezentacją najważniejszych dylematów i problemów etycznych wynikających ze specyfiki działalności zawodowej nauczyciela, na różnych etapach kształcenia - przedszkolnym, szkolnym, akademickim oraz odniesień do problematyki etyki zawodowej.

Treści merytoryczne: najważniejsze problemy etyki zawodowej nauczyciela zarówno w odniesieniach do dziejów tej problematyki, jak jej uwarunkowaniach współczesnych; pojęcie ethosu, honoru i zagadnienia etyki zawodowej we współczesnych zawodach; najważniejsze zagadnienia etyki zawodowej nauczyciela ze szczególnym uwzględnieniem etycznych aspektów pracy nauczyciela akademickiego.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): różne kierunki badań historycznych uwzględniających kryterium chronologiczne, merytoryczne oraz specjalistyczne; poszczególne epoki dziejów człowieka, tworzonych przez niego cywilizacji z uwzględnieniem historii społeczno-gospodarczej i politycznej, a także o wytwory tych cywilizacji w obszarze dziedzictwa kulturowego; rozwój człowieka w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych; zna podstawy prawne i organizacyjne instytucji kulturalnych; procesy komunikowania interpersonalnego

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu nowoczesnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji; rozwijać i pogłębiać umiejętności i kompetencje profesjonalne z zakresu studiowanych specjalności; samodzielnie podejmować profesjonalne działania zawodowe

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozumienia konieczności przestrzegania zasad i norm etycznych w pracy historyka oraz w pracy w obszarze studiowanych specjalności, a także w popularyzacji wiedzy historycznej oraz wiedzy z zakresu studiowanych specjalności

Formy prowadzenia zajęć: wykład.

26. Podstawy prawa

Cel kształcenia: Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami prawoznawstwa - instytucjami i siatką pojęć oraz podstawowymi instytucjami wybranych gałęzi prawa.

Treści merytoryczne: Podstawowa siatka pojęć prawnych. Fundamentalne zagadnienia związane z tworzeniem, wykładnią i stosowaniem prawa. Praktyczna nauka docierania do przepisów prawnych i ich wykładni (dzienniki publikacyjne, komentarze, zbiory orzecznictwa sądowego) oraz dokonywania wykładni przepisów prawnych w oparciu o komentarze do aktów prawnych i zbiory orzecznictwa sądowego. Analiza wybranych instytucji poszczególnych gałęzi prawa. Klasyfikacja nauk prawnych. Podstawowa siatka pojęć prawnych. Fundamentalne zagadnienia związane z tworzeniem, wykładnią i stosowaniem prawa. Podstawowe instytucje prawa cywilnego, administracyjnego i karnego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia prawoznawstwa, koncepcje związane z tworzeniem, obowiązywaniem, wykładnią i stosowaniem prawa.

Umiejętności (potrafi): wyszukiwać odpowiednie przepisy prawne, informację na temat ich wykładni i stosowania oraz zasad tworzenia prawa (korzystać aktów prawnych, komentarzy, zbiorów orzecznictwa sądowego).

Kompetencje społeczne (jest gotów do): sporządzenia projektu aktu normatywnego oraz samodzielnego dokonania wykładni podstawowych przepisów prawnych w oparciu o zasady wykładni oraz wskazania judykatury i doktryny prawa.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

27. Podstawy prawnoustrojowe Polski

Cel kształcenia: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z z zakresu podstaw prawnoustrojowych państwa polskiego w ujęciu historycznym (chronologicznym), zagadnieniami związanymi z terminologią pojęciową.

Treści merytoryczne: Państwo patrymonialne i monarchia stanowa Rzeczpospolita szlachecka i monarchia konstytucyjna Namiastka swobód (Księstwo Warszawskie i Królestwo Polskie) II Rzeczpospolita i lata 1939-1945 Polska Rzeczpospolita Ludowa i jej ustrój III Rzeczpospolita.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu studiowanego kierunku, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych; specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych
Umiejętności (potrafi): komunikować się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego rozwoju kompetencji w zakresie fachowym, ogólnohumanistycznym, jak też kompetencji personalnych i społecznych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

28. Samorząd i wspólnoty lokalne w Polsce i Unii Europejskiej

Cel kształcenia: zapoznanie z działaniem samorządów terytorialnych w Polsce i wybranych państwach europejskich.

Treści merytoryczne: Samorząd terytorialny – podstawowe pojęcia. Modele samorządu terytorialnego Reformy samorządu terytorialnego. Samorząd terytorialny w systemie politycznym współczesnego państwa. Samorząd w konstytucjach Rzeczypospolitej. Polskiej polityczno-ustrojowa pozycja samorządu gminnego. Organizacja samorządu powiatowego. Samorząd województwa. Wojewoda. Europejska polityka regionalna. Międzynarodowa współpraca samorządu terytorialnego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najważniejsze zasady funkcjonowania samorządów terytorialnych w Polsce i wybranych państwach europejskich, opanował pojęcia związane z działalnością samorządu terytorialnego, rozumie podstawowe pojęcia.

Umiejętności (potrafi): student definiuje i objaśnia podstawowe terminy związane z działalnością samorządu terytorialnego w mowie i piśmie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uczenia się przez całe życie, potrzebę rozwoju kompetencji fachowych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

29. Elementy ekonomii i gospodarki

Cel kształcenia: zapoznanie ze uwarunkowaniami i związkami zachodzącymi między różnymi procesami i zjawiskami gospodarczymi a także z ustaleniem zasadniczych przyczyn występowania tych zjawisk i faktów. Celem wykładów jest ponad to zapoznanie studentów ze sposobami podejmowania decyzji przez konsumentów i producentów oraz ich skutkami dla funkcjonowania różnych rynków a także sposobami konkurowania producentów.

Treści merytoryczne: Mikroanaliza rynku, teorie racjonalnego zachowania się konsumenta. Analiza czynników produkcji. Teoria funkcjonowania przedsiębiorstwa. Tworzeniu i podziale dochodu narodowego w systemie gospodarki rynkowej. Budżet i polityka fiskalna państwa, pieniądź i rynek pieniężny, inflacja i bezrobocie, gospodarka otwarta.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce ekonomii w systemie nauk i relację do innych nauk; procesy gospodarcze w kraju i na świecie; funkcjonowanie podmiotów gospodarczych na rynku, jak i w całej gospodarce narodowej.

Umiejętności (potrafi): analizować zjawiska gospodarcze, prawidłowo je interpretować a dzięki zdobytej wiedzy teoretycznej pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk

mikro-makroekonomicznych; wyszukiwać, oceniać, selekcjonować i użytkować informację ekonomiczną z wykorzystaniem różnych źródeł.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania racjonalnych decyzji ekonomicznych. uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia, wykład.

30. Dziedzictwo kulturowe w edukacji obywatelskiej

Cel kształcenia: Zapoznanie z rolą spuścizny kulturowej w kształtowaniu postaw obywatelskich, wyrabianie poczucia obywatelskości.

Treści merytoryczne: zapoznanie studentów z problematyką poświęconą zagadnieniu dziedzictwa kulturowego i jego wpływowi na kształtowanie się współczesnych postaw obywatelskich.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): miejsce i znaczenie nauk historycznych oraz nauk studiowanych zakresów w obszarze nauk humanistycznych i społecznych; istnienie w naukach historycznych i pokrewnych różnych punktów widzenia, determinowanych podłożem narodowym i kulturowym; aktualną ofertę współcześnie działających instytucji kultury, a zwłaszcza ośrodków upowszechniających i popularyzujących wiedzę historyczną oraz wiedzę ze studiowanego zakresu.

Umiejętności (potrafi): prezentować efekty swojej pracy w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie z zastosowaniem różnorodnych, nowoczesnych metod i technik, dostosowanych do odpowiedniej dziedziny nauk historycznych oraz w obszarze studiowanego zakresu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania i promowania tradycji oraz dziedzictwa kulturowe swojego regionu, Polski oraz Europy.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

31. Media we współczesnym świecie

Cel kształcenia: zapoznanie z różnymi typami systemów medialnych, funkcjonującymi w wybranych krajach Ameryki, Europy i Afryki. W czasie zajęć będą przedstawione podstawowe elementy systemów medialnych tych kontynentów oraz analogie i różnice w ich funkcjonowaniu.

Treści merytoryczne: typologia systemów medialnych; brytyjski system medialny; amerykański system medialny; francuski system medialny; niemiecki system medialny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): fachową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz nauk studiowanych zakresów, jak też podstawową terminologię nauk humanistycznych i społecznych; specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych oraz nauk w obszarze studiowanych zakresów.

Umiejętności (potrafi): stosować i rozwijać podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych oraz fachowe w zakresie studiowanych specjalności, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane podłożem narodowym i kulturowym.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

32. Geografia turystyczna świata i Polski

Cel kształcenia: zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami związanymi z geografią turystyczną oraz walorami turystycznymi poszczególnych obszarów świata oraz regionami turystycznymi Polski.

Treści merytoryczne: 1. Geografia turystyczna w strukturze nauk geograficznych. Podstawowe pojęcia właściwe dla geografii turystycznej. 2. Środowisko geograficzne Europy i Polski, jego przydatność dla geografii turystycznej. 3/4. Walory turystyczne (wypoczynkowe, krajoznawcze, kulturowe i specjalistyczne) Polski. 5. Zagospodarowanie turystyczne Polski. 6/7. Podział Polski na regiony turystyczne. 8. Walory krajoznawcze Europy. 9. Struktura przestrzenna zainwestowania i ruchu turystycznego w Europie. 10/11. Regiony turystyczne Europy. 12/13. Ważniejsze europejskie centra turystyki letniej, zimowej, uzdrowiskowej, pielgrzymkowej i kulturalnej. 14. Mapy, jako źródło wiedzy przydatnej dla geografii turystycznej. 15. Omówienie wybranych prezentacji zaliczeniowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): geografie i historię dawnej i współczesnej Polski, państw europejskich i pozaeuropejskich: podstawową terminologię związaną z geografiami turystyczną oraz jej zakresem metodycznym.

Umiejętności (potrafi): ocenić przydatność przestrzeni geograficznej dla potrzeb historii; wykorzystywać opracowania kartograficzne oraz wykorzystywać wiedzę geograficzną w historii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): propagowania znaczącej wartości, jaką prezentują dla funkcjonowania społeczeństwa dziedzictwo oraz tradycje kulturowe regionu, z którego pochodzi, polski i innych krajów europejskich; uznawania i szanowania różnic determinowanych podłożem narodowym i kulturowym.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

33. Integracja europejska i instytucje europejskie

Cel kształcenia: zapoznanie z genezą procesu integracji europejskiej, zasadami działania instytucji unijnych oraz różnymi obszarami współpracy Unii Europejskiej.

Treści merytoryczne: Historia idei integracji regionalnej. Koncepcje integracji. Fundamentalne zasady integracji i istota integracji. Reforma ustrojowa UE. Instytucje UE – zasady działania. Prawa obywateli w UE. System prawny i źródła prawa UE. Podstawy wspólnej polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obrony. Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych. Integracja poza UE. Polska w UE. Polityka sąsiedztwa – instrumenty, ewolucja. Ekonomiczny wymiar integracji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady funkcjonowania instytucji Unii Europejskiej; powiązania historii integracji europejskiej z aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi.

Umiejętności (potrafi): definiować i objaśniać podstawowe terminy związane z funkcjonowaniem instytucji europejskich (UE) w mowie i piśmie; formułować krytycznie i obiektywnie własne opinie w sprawach politycznych i społecznych w kontekście europejskim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania i szanowania różnych punktów widzenia wynikających z odmiennego podłoża narodowego i kulturowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

34. Bezpieczeństwo narodowe

Cel kształcenia: zapoznanie z problemami bezpieczeństwa w wymiarze narodowym, zapoznanie się studentów z podstawami prawnymi i instytucjonalnymi w dziedzinie bezpieczeństwa w układzie międzynarodowym i narodowym; wykształcenie w studentach umiejętności rozpoznawania i charakterystyki struktur i instytucji zajmujących się bezpieczeństwem państwa; kształtowanie umiejętności zgłębiania refleksji historyczno-politologicznej nad procesami zapewnienia bezpieczeństwa narodowego, Polski po 1990 roku, zachodzącymi w obszarze polityki zagranicznej i wewnętrznej; kształtowanie umiejętności naukowej analizy problemów bezpieczeństwa państwa, w zakresie strategii bezpieczeństwa narodowego i systemu obronnego RP; kształtowanie postaw rozwijających zainteresowanie się zjawiskami i procesami zachodzącymi w obszarze bezpieczeństwa i jego zagrożeń na arenie międzynarodowej i wewnętrznej.

Treści merytoryczne: 1. Podstawy prawne bezpieczeństwa RP. Akty prawne regulujące system bezpieczeństwa narodowego. 2. Rola naczelnych organów władzy państwowej w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego parlament, rada ministrów, urząd prezydenta, minister obrony narodowej, minister spraw wewnętrznych 3. Rola organów administracji rządowej w terenie w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego urząd wojewody, urząd starosty, urząd wójta. 4. Obowiązki obywateli i przedsiębiorstw w zakresie bezpieczeństwa narodowego. 5. Organizacje pozarządowe w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego. 6. Cywilna obrona narodowa. Organizacja cywilnej obrony narodowej w województwach, powiatach, gminach. 7. Rola Sił Zbrojnych RP w bezpieczeństwie narodowym. Siły Zbrojne w czasie kryzysu, stanu nadzwyczajnego, wojny, pokoju. Rola administracji wojskowej w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego. 8. Służby mundurowe w tworzeniu bezpieczeństwa narodowego. 9. Rola służb ratowniczych w bezpieczeństwie narodowym. 10. Zagrożenia bezpieczeństwa narodowego. 11. Zarządzanie

kryzysowe w sytuacjach klęsk żywiołowych. Ochrona ludności, obiektów i instytucji państwowych.
12. Ochrona i obrona granic państwowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady obrony cywilnej i ochrony ludności na wypadek zagrożenia ekologicznego, konfliktu zbrojnego lub zagrożeń ze strony sił natury.

Umiejętności (potrafi): prezentować efekty swojej pracy o instytucjach zajmujących się bezpieczeństwem narodowym w przejrzystej, usystematyzowanej i przemyślanej formie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rozwijania swoich zainteresowań fachowych, społecznych; do podejmowania wyzwań zawodowych; propagowania wiedzy o bezpieczeństwie narodowym, instytucjach nie militarnych i militarnych zajmujących się ochroną ludności na wypadek współczesnych zagrożeń

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

35. Historia Warmii

Cel kształcenia: zapoznanie z dziejami Warmii od czasów pruskich do 1945 r. oraz warunkami polityczno-społecznymi, wpływającymi na kształtowanie przeszłości historycznej regionu.

Treści merytoryczne: Ziemie pruskiego plemienia Warmów. 1237-1242 r. podbój Warmii przez Krzyżaków. Utworzenie diecezji warmińskiej w 1243 r. Kolonizacja niemiecka i osadnictwo mazowieckie. Związek Pruski 1440 r. Wojna trzynastoletnia 1454-66 i przyłączenie Warmii do Polski. I Rozbiór Polski w 1772 r. – wcielenie Warmii do państwa pruskiego, likwidacja dominium biskupiego. Warmia po I wojnie światowej. Warmia w granicach Polski – 1945 r.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): historię Warmii, jej rozwój społeczny, gospodarczy i polityczny; europejskie uwarunkowania kształtowania się przeszłości polityczno-społecznej Warmii.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie zdobywać i utrzymywać wiedzę; potrafi korzystać z zdobytej wiedzy, by poprawnie komentować wydarzenia historyczne; kojarzy i interpretuje fakty; posiada umiejętność przygotowania informacji i zaprezentowania wyników badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): poszanowania historii oraz dziedzictwa kulturowego poznawanego kraju; pogłębiania wiedzy w tym zakresie; odnoszenia się z szacunkiem do różnorodnych tradycji i poglądów; zrozumienia konieczności przestrzegania norm etycznych w pracy zawodowej oraz działalności politycznej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

V. PRAKTYKA

1. PRAKTYKA PRZEDMIOTOWO-METODYCZNA

Cel kształcenia: wyrobienie podstawowych umiejętności potrzebnych absolwentowi do pełnienia różnych ról w życiu społeczno-politycznym i kulturalnym w skali globalnej i regionalnej, kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych; wyrobienie samodzielnego i krytycznego myślenia oraz rozumienia i analizowania zagadnień społecznych, politycznych, prawnych i ekonomicznych; zapoznanie się całokształtem funkcjonowania instytucji, organizacją i podstawowymi przepisami prawnymi regulującymi jej funkcjonowanie (specyfiką danej instytucji, strukturą organizacyjną danej instytucji, całokształtem pracy na danym stanowisku); konfrontowanie wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach z umiejętnościami praktycznymi; kształtowanie poczucia odpowiedzialności za powierzone zadania.

Treści merytoryczne: Zapoznanie się z organizacją pracy w miejscu odbywania praktyki. Zapoznanie się z przepisami o ochronie tajemnicy służbowej i państwowej lub ochronie danych osobowych. Zapoznanie się ze specyfiką miejsca praktyki. Zapoznanie się z przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego;; rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej

prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty; zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

Umiejętności (potrafi): wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej; zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć; analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk, wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów, wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas, wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich;

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka

2. PRAKTYKA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA

Cel kształcenia: przygotowanie do zadań praktycznego wykonywania zawodu nauczyciela ze szczególnym uwzględnieniem roli wychowawcy klasy i prowadzenia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Treści kształcenia: praktyka psychologiczno-pedagogiczna służy uruchomieniu wiedzy uzyskanej podczas zajęć z psychologii i pedagogiki ogólnej w procesie obserwacji i refleksji nad procesem edukacyjnym. Pozwala określić miejsce nauczyciela i podmiotu jego zabiegów w przebiegu złożonej i wieloaspektowej relacji wzajemnej.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają; organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego; zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.

Umiejętności (potrafi): wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze; wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów; wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas; wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich; zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych; analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.

Formy prowadzenia zajęć: praktyka.

3. PRAKTYKA ZAWODOWA

Cel kształcenia: wyrobienie podstawowych umiejętności potrzebnych absolwentowi do pełnienia różnych ról w życiu zawodowym. Kształtowanie odpowiedniego stosunku do zawodu i obowiązków z nimi związanych. Wyrobienie kompetencji społecznych związanych z pełnionym zawodem oraz potrzeby ciągłego doskonalenia swoich kompetencji.

Treści kształcenia: Zapoznanie się z organizacją pracy w miejscu odbywania praktyki. Zapoznanie się z przepisami o ochronie tajemnicy służbowej i państwowej lub ochronie danych osobowych. Zapoznanie się ze specyfiką miejsca praktyki. Zapoznanie się z przepisami o bezpieczeństwie i higienie pracy.

Zasady i forma realizacji praktyki zawodowej: warunkiem zaliczenia praktyki jest sumienne wypełnianie obowiązków powierzonych przez opiekuna praktyk z wykorzystaniem posiadanej wiedzy i umiejętności.

Efekty kształcenia:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady i uwarunkowania przedsiębiorczości, wynikające z wiedzy z zakresu nauk humanistycznych i humanistycznych; rozumie zasady funkcjonowania instytucji i przedsiębiorstw prowadzących działalność archiwistyczną.

Umiejętności (potrafi): formułować własne rozwiązania sytuacji problemowych i zawodowych w praktyce; na płaszczyźnie zawodowej skutecznie komunikować się z przedstawicielami innych dyscyplin i profesji; samodzielnie i zespołowo tworzyć innowacyjne projekty, planować i podejmować ich realizację; sprawnie się komunikować, prezentować, uzasadniać własne poglądy, stosować różnorodne strategie argumentacji i techniki perswazji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się, rozwoju zawodowego i rozszerzania kompetencji; współdziałania i pracy w grupie przyjmując w niej określone role; ponoszenia odpowiedzialności za następstwa działań własnych i zespołowych; ponoszenia odpowiedzialności za powodzenie własnych działań zawodowych oraz projektowania własnej ścieżki rozwoju zawodowego; działania projektowego, angażowania się w przedsięwzięcia o charakterze gospodarczym, społecznym i kulturowym, służące rozwojowi społecznemu i zachowania lokalnego dziedzictwa kulturowego.

Forma prowadzenie zajęć: praktyka.

VI. INNE

1. Etykieta

Cel kształcenia: celem wykładów jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir-vivre'u.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre'u w życiu codziennym (zwroty grzecznościowe, powitania, rozmowa przez telefon, podstawowe zasady etykiety oraz precedencji w miejscach publicznych). Etykieta uniwersytecka (precedencja, tytułowanie, zasady korespondencji). Etykieta biznesowa (dostosowanie ubioru do okoliczności, zasady przedstawiania, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zasady rządzące interpersonalnymi relacjami w życiu prywatnym oraz w relacjach zawodowych.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady etykiety i kurtuazji w życiu społecznym i zawodowym.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania znaczenia zasad etykiety w relacjach interpersonalnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: celem kształcenia jest przekazanie podstawowych wiadomości na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Treści merytoryczne: obowiązujące regulacje prawne z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Identyfikacja, analiza i ocena zagrożeń dla życia i zdrowia na poszczególnych kierunkach studiów (czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe). Analiza okoliczności i przyczyn wypadków studentów: omówienie przyczyn wypadków. Ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru). Zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku -

apteczka pierwszej pomocy. Dostosowanie treści szkoleń do profilu danego kierunku studiów jest bardzo ważne, gdyż chodzi o wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się studenci.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów; zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku.

Umiejętności (potrafi): postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia; realizować zasady bezpieczeństwa związane z pracą; posługiwać się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi, w tym udzielać pierwszej pomocy.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zachowania się w sposób profesjonalny i etyczny.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

3. Ergonomia

Cel kształcenia: celem przedmiotu jest przybliżenie studentom podstawowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym, uświadomienie zagrożeń i problemów (także zdrowotnych) związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: ergonomia – podstawowe pojęcia i definicje. Ergonomia jako nauka interdyscyplinarna. Główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Ergonomia pracy stojącej i siedzącej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia związane z ergonomią, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy.

Umiejętności (potrafi): oceniać (w zakresie podstawowym) warunki w pracy zawodowej oraz podczas aktywności pozazawodowej ze względu na problemy ergonomiczne i zagrożenia z tym związane.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przejawiania postawy antropocentrycznej w stosunku do warunków pracy i życia codziennego; reagowania na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej; realizowania postawy wrażliwości na potrzeby osób niepełnosprawnych (w kontekście ergonomicznym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

4. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: celem kształcenia jest zapoznanie studenta z elementarnymi zasadami, pojęciami oraz procedurami prawa ochrony własności intelektualnej.

Treści merytoryczne: pojęcie własności intelektualnej. Przedmiot prawa własności intelektualnej. Podmioty prawa własności intelektualnej. Treść prawa własności intelektualnej - prawa autorskie i pokrewne. Ograniczenia praw autorskich. Licencje ustawowe i umowne. Dozwolony użytek osobisty i publiczny utworów. Naruszenia praw autorskich (plagiat i piractwo intelektualne). Regulacje szczególne z zakresu prawa autorskiego – ochrona programów komputerowych i baz danych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej; pola eksploatacji utworów i tryby ich użytku.

Umiejętności (potrafi): identyfikować oraz implementować dozwolone pola eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz działalności naukowej w środowisku akademickim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego korzystania z ustawowych pól eksploatacji utworów w środowisku akademickim oraz życiu prywatnym (np. środowisku sieciowym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

**PLAN STUDIÓW
W ZAKRESIE: HISTORIA**

Obowiązuje od cyklu: 2019/2020 Z

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia - licencjackie

Liczba semestrów: 6

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina historia/ dziedzina nauk społecznych, dyscyplina nauki o polityce i administracji

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Historia kultury	1	3	0,00	egz	o	30	30	0	4	0	0	
2	Technologia informacyjna w warsztacie historyka	1	2	1,00	zal- o	o	30	0	30	2	0	0	
3	Język obcy I	1	2	1,00	zal- o	f	30	0	30	1	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			7	2	x	x	90	30	60	7	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				2	x	x	90	30	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	1	x	x	30	0	30	1	0	0	

II – PODSTAWOWE												
1	Język łaciński (łacina klasyczna)	1	2	1,00	zal- o	o	30	0	30	2	0	0
2	Vademecum studiów historycznych	1	4	1,00	zal- o	o	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			6	2,00	x	x	90	30	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				2,00	x	x	90	30	60		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Historia starożytna	1	5	1,00	zal- o	o	60	30	30	2	0	0
2	Prahistoria ziem polskich	1	2,5	0,00	egz	o	30	30	0	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			7,5	1	x	x	90	60	30	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				1	x	x	90	60	30		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	90	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Mniejszości narodowe i wspólnoty religijne w Europie	1	3	0,00	zal- o	o	30	30	0	2	0	0
2	Sztuka mówienia i wystąpień publicznych	1	3	1,00	zal- o	o	30	0	30	2	0	0
3	Historia Warmii	1	3	0,00	zal- o	o	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			9	1	x	x	90	60	30	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				1	x	x	90	65	30		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI – INNE												
1	Etykieta	1	0,5	0	zal	o	4	4	0	0	0	0
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal	o	4	4	0	0	0	0
3	Ergonomia	1	0,25	0	zal	o	2	2	0	0	0	0
4	Ochrona własności intelektualnej	1	0,25	0	zal	o	2	2	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1,5	0	x	x	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				0	x	x	12	12	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 1			31	6	x	x	372	192	180	23	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego	2	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	1	0	0	
2	Wykład do wyboru	2	2	0,00	zal-o	f	30	30	0	2	0	0	
3	Język obcy II	2	2	1,00	zal- o	f	30	0	30	1	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			6	1,00	x	x	90	60	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				1,00	x	x	90	60	30		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			6	1,00	x	x	90	60	30	4	0	0	
II – PODSTAWOWYCH													
1	Nauki pomocnicze historii	2	4,5	1,00	zal- o	o	60	30	30	2	0	0	
2	Język łaciński (łacina klasyczna)	2	2	1,00	zal- o	o	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			6,5	2,00	x	x	90	30	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				2,00	x	x	90	30	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
III – KIERUNKOWYCH													
1	Historia średniowieczna powszechna	2	4,5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0	
2	Historia średniowieczna Polski	2	4,5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0	
3	Historia starożytna	2	4,5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			13,5	3,00	x	x	180	90	90	12	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				3,00	x	x	180	90	90		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			8	0	x	x	75	0	0	0	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA													
1	Historia Niemiec	2	3,0	0,00	zal- o	o	30	30	0	2	0	0	

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	3	0	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		1	x	x	30	30	0		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 2	29	7,00	x	x	390	180	180	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów	60	13,00	x	x	762	372	360	45	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Przedmiot w ramach modułu ogólnouczelnianego	3	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	1	0	0
2	Język obcy III	3	2	1,00	zal- o	f	30	0	30	1	0	0
3	Wychowanie fizyczne	3	0	0,00	zal- o	o	30	0	30	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			7	2,00	x	x	90	30	60	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				2,00	x	x	90	30	60		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	,00	x	x	0	0	0	0	0	0
II – PODSTAWOWYCH												
1	Nauki pomocnicze historii	3	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
2	Język łaciński (łacina średniowieczna)	3	2	1,00	zal-o	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			5	1,2	x	x	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				1,2	x	x	60	30	30	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Historia nowożytna powszechna (do końca XVIII w.)	3	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia nowożytna Polski (do końca XVIII w.)	3	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				10	2,00	x	x	120	60	60	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					2,00	x	x	120	0	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				3		x	x	0	0	0	0	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA														
1	Historia państw nadbałtyckich			3	2,5	0,00	zal- o	o	30	30	0	2	0	0
2	Historia Wielkiej Brytanii			3	2,5	0,00	zal- o	o	30	30	0	2	0	0
3	Muzea Polski i Europy			3	2	1,20	zal- o	o	30	0	30	5	0	0
	Proseminarium			3	3	1,00	zal- o	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				10	2,20	x	x	120	60	60	11	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					2,20	x	x	120	60	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				3	1	x	x	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 3				31	7,20	x	x	420	180	240	27	0	0	

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Wykład do wyboru	4	2	0,00	zal-o	f	30	30	0	2	0	0	
2	Język obcy IV	4	2	1,00	egz	f	30	0	30	1	0	0	
3	Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego)	4	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	1	0	0	
4	Wychowanie fizyczne	4	0	0,00	zal- o	o	30	0	30	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			6	1,00	x	x	120	60	60	4	0	0	

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)					1,00	x	x	120	60	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)				6	1,00	x	x	90	60	60	4	0	0	
III – KIERUNKOWYCH														
1	Historia nowoczesna powszechna (XIX w. do 1918 r.)			4	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia nowoczesna Polski (XIX w. do 1918 r.)			4	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				10	2,50	x	x	120	60	60	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					2,50	x	x	120	60	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA														
1	Historia państw Europy Wschodniej			4	2,5	0,00	zal- o	o	30	30	0	2	0	0
2	Wykłady specjalizacyjne do wyboru			4	3	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0
3	Wykłady specjalizacyjne do wyboru			4	3	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0
4	Dziedzictwo kulturowe wybranego regionu			4	1,5	0,50	zal- o	f	15	0	15	2	0	0
5	Proseminarium			4	3	1,00	zal- o	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)				13	1,50	x	x	135	90	45	10	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					1,50	x	x	135	90	45		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)				11	0,00	x	x	105	60	45	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 4				28,5	45	x	x	375	210	165	24	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów				59,5	12,20	x	x	795	390	405	49	0	0	

Rok studiów: 3, semestr: 5

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Historia i narracja historyczna	5	2	0,00	zal-o	o	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			2	0,00	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				0,00	x	x	30	30	0		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Historia Polski XX wieku	5	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia powszechna XX wieku	5	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	2,00	x	x	120	60	60	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				2,00	x	x	120	60	60	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Polskie dziedzictwo kulturowe poza granicami RP	5	4	1,00	zal- o	o	45	15	30	2	0	0
2	Seminarium licencjackie i praca dyplomowa	5	2	1,00	zal- o	f	30	0	30	2	0	0
3	Wykład monograficzny	5	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0
4	Wykłady i ćwiczenia specjalizacyjne do wyboru	5	5	1,00	zal- o	f	60	30	30	2	0	0
5	Wykłady i ćwiczenia specjalizacyjne do wyboru	5	5	1,00	zal- o	f	60	30	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			18	4,00	x	x	225	105	120	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				4,00	x	x	225	105	120		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	3,00	x	x	180	90	90	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 5			20	6	x	x	375	195	180	20	0	0

Rok studiów: 3, semestr: 6

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Problemy współczesnego świata	6	2,5	1,00	zal-o	o	30	30	0	2	0	0	
2	Historia publiczna	6	3	1,00	zal-o	o	30	30	0	2	0	0	
3	Geografia turystyczna świata i Polski	6	2,5	1,00	zal-o	o	30	0	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			8	3,00	x	x	90	60	30	6	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				3,00	x	x	90	60	30		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA													
1	Seminarium licencjackie i praca dyplomowa	6	8	1,00	zal- o	f	30	0	30	2	0	0	
2	Wykład monograficzny	6	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0	
3	Wykłady specjalizacyjne do wyboru	6	3	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0	
4	Wykłady specjalizacyjne do wyboru	6	3	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			16	1,00	x	x	120	90	30	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)				1,50	x	x	135	90	45		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			11	0,00	x	x	105	60	45	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 6			30	4,00	x	x	210	150	60	18	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 3 roku studiów			60	10,00	x	x	585	345	240	38	160	0	

Lp	Nazwa przedmiotu/ grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia					
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS / godz. dyd. w planie studiów		180	34,20	2127	1077	1050	136	160	0
Grupa treści									
I - WYMAGANIA OGÓLNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	33,5	7,00	420	180	240	23	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		7,00	420	180	240	23	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	18	4,00	210	90	120	11	0	0
II - PODSTAWOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	18	6,00	270	90	180	14	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		6,00	270	90	180	14	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	0	0,00	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	54,5	10,50	675	360	315	46	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		10,50	675	360	315	46	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	0	0,00	0	0	0	0	0	0
IV – ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	67	10,70	750	435	315	51	0	0

2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		10,70	750	435	315	51	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	42,5	6,50	435	240	195	26	0	0
V - PRAKTYKA									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	6	0,00	0	0	0	2	160	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		0,00	0	0	0	2	160	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	6	0,00	0	0	0	0	0	0
VI - INNE									
1	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	1,5	0,00	12	12	0	0	0	0
2	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		0,00	12	12	0	0	0	0
3	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	0	0,00	0	0	0	0	0	0

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe w tym, zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
	Ogółem - plan studiów	180	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	91	50,55
2	z zakresu nauk podstawowych	18	10,00
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	34,20	19,00
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	15,5	8,61
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% pkt ECTS	66,5	36,94
6	wymiar praktyk	6	3,33
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	8	4,44
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	170,5	94,72
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	170,5	94,72

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	historia	95%
2	nauki o polityce i administracji	5%
Ogółem:		100%

Wykaz grup przedmiotów
1 - Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego
1) Akwarystyka
2) Antropologia kulturowa
3) Ciało człowieka - fascynujący system
4) Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
5) Dietetyka i żywienie człowieka
6) Dziedzictwo kulturowe
7) Energie odnawialne
8) Estetyka
9) Etyka
10) Ewolucjonizm
11) Kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacja
12) Logika
13) Ochrona przyrody
14) Pierwsza pomoc przedmedyczna
15) Pogoda, klimat i człowiek
16) Praktyczna filozofia przyrody
17) Prawo
18) Wiedza o teatrze
19) Zdrowy styl życia i higiena człowieka
2 - Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego
1) Akwarystyka
2) Antropologia kulturowa
3) Ciało człowieka - fascynujący system

4) Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
5) Dietetyka i żywienie człowieka
6) Dziedzictwo kulturowe
7) Energie odnawialne
8) Estetyka
9) Etyka
10) Ewolucjonizm
11) Kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacja
12) Logika
13) Ochrona przyrody
14) Pierwsza pomoc przedmedyczna
15) Pogoda, klimat i człowiek
16) Praktyczna filozofia przyrody
17) Prawo
18) Wiedza o teatrze
19) Zdrowy styl życia i higiena człowieka
3 - Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego
1) Akwaryjstyka
2) Antropologia kulturowa
3) Ciało człowieka - fascynujący system
4) Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
5) Dietetyka i żywienie człowieka
6) Dziedzictwo kulturowe
7) Energie odnawialne
8) Estetyka
9) Etyka
10) Ewolucjonizm
11) Kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacja
12) Logika
13) Ochrona przyrody

Wykaz grup przedmiotów
3 - Przedmiot w ramach modułu ogólnouczelnianego
14) Pierwsza pomoc przedmedyczna
15) Pogoda, klimat i człowiek
16) Praktyczna filozofia przyrody
17) Prawo
18) Wiedza o teatrze
19) Zdrowy styl życia i higiena człowieka
4 – Wykłady i ćwiczenia specjalizacyjne do wyboru
1) Europa późnego średniowiecza (XIII-XV wiek)
2) Historia gospodarcza i społeczna
3) Rzeczpospolita szlachecka: dzieje państwa i społeczeństwa
5 - Wykłady i ćwiczenia specjalizacyjne do wyboru
1) Historia PRL
2) Historia gospodarcza i społeczna
3) Społeczeństwo-naród-państwo w XIX wieku
6 - Wykłady specjalizacyjne do wyboru
1) Europa późnego średniowiecza (XIII-XV wiek)
2) Historia gospodarcza
3) Rzeczpospolita szlachecka: dzieje społeczeństwa i państwa
7 - Wykłady specjalizacyjne do wyboru
1) Historia PRL
2) Historia gospodarcza
3) Społeczeństwo-naród-państwo w XIX w.
8 - Wykłady specjalizacyjne do wyboru
1) Europa późnego średniowiecza (XIII-XV wiek)
2) Historia gospodarcza
3) Rzeczpospolita szlachecka: dzieje społeczeństwa i państwa
9 - Wykłady specjalizacyjne do wyboru
1) Historia PRL
2) Historia gospodarcza

3) Społeczeństwo-naród-państwo w XIX wieku
10 - Wykład do wyboru rok 1, sem. 2
1) Człowiek, rodzina, społeczeństwo w średniowiecznej Europie
2) Antropologia dziejów kultury europejskiej
3) Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?
11 - Wykład do wyboru rok 2, sem. 4
1) Ancient roots of contemporary culture
2) Podstawy historii społecznej
3) Rola kobiety w historii Rosji
12 - Wykład monograficzny
1) Europa późnego średniowiecza
2) Ignacy Krasicki i jego epoka
3) Mniejszości narodowe i etniczne w Europie
4) Wizerunki kobiet w literaturze i sztuce
13 - Wykład monograficzny
1) Europa późnego średniowiecza
2) Ignacy Krasicki i jego epoka
3) Mniejszości narodowe i etniczne w Europie
4) Wizerunki kobiet w literaturze i sztuce
14 - Język obcy I
1) Język angielski
2) Język francuski
3) Język hiszpański

4) Język niemiecki
5) Język rosyjski
6) Język włoski
15 - Język obcy II
1) Język angielski
2) Język francuski
3) Język hiszpański

4) Język niemiecki
5) Język rosyjski
6) Język włoski
16 - Język obcy III
1) Język angielski
2) Język francuski
3) Język hiszpański
4) Język niemiecki
5) Język rosyjski
6) Język włoski
17 - Język obcy IV
1) Język angielski
2) Język francuski
3) Język hiszpański
4) Język niemiecki
5) Język rosyjski
6) Język włoski
18 - Wychowanie fizyczne
1) Wychowanie fizyczne

**PLAN STUDIÓW
KIERUNKU HISTORIA
W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELSKIEGO Z HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE**

Obowiązuje od cyklu: 2019/2020 Z

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia - licencjackie

Liczba semestrów: 6

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina historia/ dziedzina nauk społecznych, dyscyplina nauki o polityce i administracji

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Historia kultury	1	3	0,00	egz	o	30	30	0	4	0	0	
2	Technologia informacyjna w warsztacie historyka	1	2	1,00	zal- o	o	30	0	30	2	0	0	
3	Język obcy I	1	2	1,00	zal- o	f	30	0	30	1	0	0	

Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)				7	2,00	x	x	90	30	60	7	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)					2,00	x	x	90	30	60		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)				4	1,00	x	x	0	0	30	2	0	0
II- PODSTAWOWYCH													
1	Język łaciński (łacina klasyczna)	1	2	1,00	zal- o	o	30	0	30	2	0	0	
2	Vademecum studiów historycznych	1	4	1,00	zal- o	o	60	30	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)				6	2,00	x	x	90	30	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)					2,00	x	x	90	30	60	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)				0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH													
1	Historia starożytna	1	5	1,00	zal- o	o	60	30	30	2	0	0	
2	Prahistoria ziem polskich	1	2,5	0,00	egz	o	30	30	0	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)				7,5	1,00	x	x	90	60	30	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)					1,00	x	x	90	60	30		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)				0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA													
1	BHP w instytucjach edukacyjnych	1	1	0,50	zal- o	o	15	15	0	2	0	0	
2	Pedagogika ogólna	1	2,5	2	zal- o	o	45	30	15	2	0	0	
3	Psychologia ogólna	1	2,5	2	zal- o	o	45	30	15	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)				6	4,5	x	x	105	75	30	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)					1,00	x	x	135	105	30		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)				0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
VI – INNE													
1	Etykieta	1											
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal	o	4	4	0	0	0	0	
3	Ergonomia	1	0,5	0	zal	o	4	4	0	0	0	0	
4	Ochrona własności intelektualnej	1	0,25	0	zal	o	2	2	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)					0,25	0	zal	o	2	2	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)					1,5	0	x	x	12	12	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)					0	0	x	x	12	12	0	0	0
					0	0	x	x	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 1				28	6,00	x	x	417	277	140	25	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Przedmiot ogólnouczelniany	2	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	1	0	0	
2	Wykład do wyboru	2	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0	
3	Język obcy II	2	2	1,00	zal- o	f	30	0	30	1	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			6	1,00	x	x	90	60	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				1,00	x	x	90	60	30		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			6	1,00	x	x	90	60	30	4	0	0	
II – PODSTAWOWYCH													
1	Język łaciński (łacina klasyczna)	2	2	1,00	zal- o	o	30	0	30	2	0	0	
2	Nauki pomocnicze historii	2	4,5	1,00	zal- o	o	60	30	30	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			6,5	1,00	x	x	90	30	60	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				1,00	x	x	90	30	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0	
III – KIERUNKOWYCH													
1	Historia starożytna	2	4,5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0	
2	Historia średniowieczna powszechna	2	4,5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0	
3	Historia średniowieczna Polski	2	4,5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			13,5	3,00	x	x	180	90	90	12	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				3,00	x	x	180	90	90		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA													
1	Pedagogika	2	2	1,50	zal- o	o	30	0	30	2	0	0	

2	Psychologia edukacyjna	2	2	1,50	zal- o	o	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			4	3,00	x	x	60	0	60	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				2,00	x	x	60	0	60		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
V-PRAKTYKA												
1	Praktyka psychologiczno-pedagogiczna	2	1,5	0,50	zal- o	f	0	0	0	2	40	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			1,5	0,50	x	x	0	0	0	2	40	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				0,50	x	x	0	0	2		40	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			1,5	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2			31,5	9,33	x	x	460	200	260	26	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów			62,5	15,53	x	x	877	477	400	51	0	0

[illegible]

I - WYMAGANIA OGÓLNE

II – PODSTAWOWYCH

1	Język łaciński (łacina średniowieczna)	3	2	1,00	zal- o	o	30	0	30	2	0	0
2	Nauki pomocnicze historii	3	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			7	2,00	x	x	90	30	60	6	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				2,00	x	x	90	30	60		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
III – KIERUNKOWYCH												
1	Historia nowożytna powszechna (do końca XVIII w.)	3	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia nowożytna Polski (do końca XVIII w.)	3	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			10	2,00	x	x	120	60	60	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				2,00	x	x	120	60	60		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Podstawy dydaktyki	3	3	1,50	egz	f	30	30	0	4	0	0
2	Podstawy prawno-ustrojowe Polski	3	3	0,67	zal- o	f	30	15	15	2	0	0
3	Proseminarium	3	3	1,00	zal- o	f	30	0	30	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			9	3,17	x	x	90	45	45	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				3,17	x	x	90	45	45		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			9	1,00	x	x	90	45	45	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 3			30	6,50	x	x	390	185	205	24	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Język obcy IV	4	2	1,00	egz	f	30	0	30	1	0	0	
2	Wykład do wyboru	4	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0	
3	Przedmiot ogólnouczelniany	4	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	1	0	0	
4	Wychowanie fizyczne	4	0	0,00	zal- o	o	30	0	30	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			6	1,00	x	x	120	60	60	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				1,00	x	x	120	0	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			4	1,00	x	x	90	0	60	4	0	0	
III – KIERUNKOWYCH													
1	Historia nowoczesna powszechna (XIX w. do 1918 r.)	4	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0	
2	Historia nowoczesna Polski (XIX w. do 1918 r.)	4	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			10	2,00	x	x	120	60	60	8	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				2,00	x	x	120	60	60		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA													
1	Dydaktyka historii	4	4,5	3,00	zal- o	f	60	30	30	2	0	0	
2	Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie	4	4	2,50	zal- o	f	45	30	15	2	0	0	
3	Emisja głosu	4	2	1,50	zal- o	o	30	0	30	2	0	0	
4	Podstawy prawa	4	1	0,00	zal- o	f	15	15	0	2	0	0	

5	Proseminarium	4	3	1,00	zal- o	f	30	0	30	2	0	0
6	Dziedzictwo kulturowe wybranego regionu	4	1,5	0,50	zal- o	f	15	0	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			16	8,50	x	x	195	75	120	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				8,50	x	x	195	75	120		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			4,5	1,50	x	x	165	75	120	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz.dyd. w semestrze 4			32	7,00	x	x	420	220	200	24	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów			62	13,50	x	x	810	405	405	48	0	0

Rok studiów: 3, semestr: 5

Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa
						ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		

Grupa treści

I - WYMAGANIA OGÓLNE

1	Historia i narracja historyczna	5	2	0,00	zal- o	o	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			2	0,00	x	x	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				0,00	x	x	30	30	0		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			2	0,00	x	x	30	30	0	0	0	0

III – KIERUNKOWYCH

1	Historia powszechna XX wieku	5	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
2	Historia Polski XX wieku	5	5	1,00	egz	o	60	30	30	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			10	2,00	x	x	120	60	60	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				2,00	x	x	120	60	60		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			0	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0

IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA

1	Dydaktyka historii	5	3	1,00	zal- o	f	30	0	30	4	0	0
---	--------------------	---	---	------	--------	---	----	---	----	---	---	---

2	Dydaktyka wiedzy o społeczeństwie	5	3	0,50	zal- o	f	15	0	15	4	0	0
3	Etyka zawodu nauczyciela	5	1	0,00	zal- o	o	15	15	0	2	0	0
4	Samorząd i wspólnoty lokalne w Polsce i Unii Europejskiej	5	2	0,50	zal- o	f	30	15	15	2	0	0
5	Elementy ekonomii i gospodarki	5	2	0,50	zal- o	f	30	15	15	2	0	0
6	Dziedzictwo kulturowe w edukacji obywatelskiej	5	1,5	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0
7	Media we współczesnym świecie	5	1,5	0,67	zal- o	f	20	0	20	2	0	0
8	Seminarium licencjackie i praca dyplomowa	5	2	1,00	zal- o	f	30	0	30	2	0	0
9	Wykład monograficzny	5	2	0,00	zal- o	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			18	1,00	x	x	230	105	125	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				1,00	x	x	230	105	125		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			18	1,00	x	x	215	90	125	20	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 5			30	6,17	x	x	380	115	165	32	0	0

Rok studiów: 3, semestr: 6

Nazwa przedmiotu/grupy zajęć		Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa	
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne			
Grupa treści													
I - WYMAGANIA OGÓLNE													
1	Problemy współczesnego świata	6	2,5	0,00	zal-o	o	30	30	0	2	0	0	
2	Historia publiczna	6	3	0,00	zal-o	f	30	30	0	2	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			5,5	1,00	x	x	60	60	0	4	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				0,00	x	x	60	60	0		0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			1	0,00	x	x	0	30	0	4	0	0	

IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
1	Elementy prawa oświatowego	6	1,5	0,00	zal-o	o	30	30	0	2	0	0
2	Geografia turystyczna świata i Polski	6	2,5	1,00	zal-o	o	30	0	30	2	0	0
3	Integracja europejska i instytucje europejskie	6	1,5	0,00	zal-o	f	20	20	0	2	0	0
4	Bezpieczeństwo narodowe	6	2,5	0,67	zal-o	f	40	20	20	2	0	0
5	Seminarium licencjackie i praca dyplomowa	6	8	1,00	zal-o	f	30	0	30	2	0	0
6	Wykład monograficzny	6	2	0,00	zal-o	f	30	30	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			18	2,67	x	x	180	100	80	12	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				0,00	x	x	180	100	80		0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			14	0,00	x	x	180	100	80	8	0	0
V-PRAKTYKA												
1	Praktyka przedmiotowo-metodyczna	6	3	0,00	zal- o	f	0	0	0	2	60	0
2	Praktyka przedmiotowo-metodyczna	6	4,5	0,00	zal- o	o	0	0	0	2	120	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)			7,5	0,00	x	x	0	0	0	4	180	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)				0,00	x	x	0	0	4		180	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)			3	0,00	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 6			31	2,67	x	x	210	150	60	20	180	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 3 roku studiów			61	8,83	x	x	590	265	225	52	180	0

Tabela podsumowująca

	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				praktyka	praca dyplomowa
				ogółem zajęcia dydaktyczne	wykłady	ćwiczenia	inne		
Liczba punktów ECTS / godz. dyd. w planie studiów		180	38,00	2052	942	1110	129	160	0
Grupa treści									
I - WYMAGANIA OGÓLNE									
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	30	7,00	300	120	180	9	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		7,00	300	120	180	9	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	18	4,00	210	90	120	7	0	0
II - PODSTAWOWYCH									
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	16	6,00	270	90	180	14	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		6,00	270	90	180	14	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	0	0,00	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH									
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	55	10,00	630	330	300	42	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		10,00	630	330	300	42	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	0	0,00	0	0	0	0	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA									
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	68,50	15,00	840	390	450	62	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		15,00	840	390	450	62	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	54	11,0	600	270	330	46	0	0
V - Praktyka									
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	6	0,00	0	0	0	2	160	0

	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		0,00	0	0	0	2	160	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	4,5	0,00	0	0	0	0	0	0
VI - Inne									
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(ogółem)	1,5	0,00	12	12	0	0	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(zaj. praktyczne)		0,00	12	12	0	0	0	0
	Liczba punktów ECTS/godz. dyd.(przedm.fakultatywne)	0	0,00	0	0	0	0	0	0

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe w tym, zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
	Ogółem - plan studiów	180	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	91	50,55
2	z zakresu nauk podstawowych	16	8,89
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	38,00	21,11
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	15,5	8,61
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% pkt ECTS	76,5	42,50
6	wymiar praktyk	6	3,33
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	8	4,00
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	170,5	94,72
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	170,5	94,72

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	historia	95
2	nauki o polityce i administracji	5
Ogółem:		100%

Wykaz grup przedmiotów
1 - Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego
1) Animacja kultury studenckiej I
2) Antropologia kulturowa
3) Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
4) Dietetyka i żywienie człowieka
5) Dziedzictwo kulturowe
6) Ekonomia
7) Estetyka
8) Etyka
9) Kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacja
10) Logika
11) Ochrona przyrody
12) Pierwsza pomoc przedmedyczna
13) Pogoda, klimat i człowiek
14) Poprawna polszczyzna w praktyce
15) Praktyczna filozofia przyrody
16) Prawo
17) Wiedza o teatrze
18) Zdrowy styl życia i higiena człowieka
2 - Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego
1) Animacja kultury studenckiej I
2) Antropologia kulturowa
3) Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
4) Dietetyka i żywienie człowieka
5) Dziedzictwo kulturowe
6) Ekonomia
7) Estetyka
8) Etyka
9) Kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacja

10) Logika
11) Ochrona przyrody
12) Pierwsza pomoc przedmedyczna
13) Pogoda, klimat i człowiek
14) Poprawna polszczyzna w praktyce
15) Praktyczna filozofia przyrody
16) Prawo
17) Prawo gospodarcze
18) Wiedza o teatrze
19) Zdrowy styl życia i higiena człowieka
3 - Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego
1) Animacja kultury studenckiej I
2) Antropologia kulturowa
3) Człowiek współczesny wobec problemu uzależnień
4) Dietetyka i żywienie człowieka
5) Dziedzictwo kulturowe
6) Ekonomia
7) Estetyka
8) Etyka
9) Kultura kresów północno-wschodnich i jej kontynuacja
10) Logika
11) Ochrona przyrody
12) Pierwsza pomoc przedmedyczna
13) Pogoda, klimat i człowiek
14) Poprawna polszczyzna w praktyce
Wykaz grup przedmiotów
3 - Przedmiot w ramach modułu ogólnouczeniowego
15) Praktyczna filozofia przyrody
16) Prawo
17) Wiedza o teatrze

18) Zdrowy styl życia i higiena człowieka
4 - Wykład do wyboru rok 1, sem. 2
1) Człowiek, rodzina, społeczeństwo w średniowiecznej Europie
2) Antropologia dziejów kultury europejskiej
3) Dokąd zmierza Rosja w XXI wieku?
5 - Wykład do wyboru rok 2, sem. 4
1) Ancient roots of contemporary culture
2) Podstawy historii społecznej
3) Rola kobiety w historii Rosji
6 - Wykład monograficzny
1) Europa późnego średniowiecza
2) Ignacy Krasicki i jego epoka
3) Mniejszości narodowe i etniczne w Europie
4) Wizerunki kobiet w literaturze i sztuce
7 - Wykład monograficzny
1) Europa późnego średniowiecza
2) Ignacy Krasicki i jego epoka
3) Mniejszości narodowe i etniczne w Europie
4) Wizerunki kobiet w literaturze i sztuce
8 - Język obcy I
1) Język angielski
2) Język francuski
3) Język hiszpański
4) Język niemiecki
5) Język rosyjski
6) Język włoski
9 - Język obcy II
1) Język angielski
2) Język francuski
3) Język hiszpański

4) Język niemiecki
5) Język rosyjski
6) Język włoski
10 - Język obcy III
1) Język angielski
2) Język francuski
3) Język hiszpański
4) Język niemiecki
5) Język rosyjski
6) Język włoski
11 - Język obcy IV
1) Język angielski
2) Język francuski
3) Język hiszpański
4) Język niemiecki
5) Język rosyjski
6) Język włoski
12 - Wychowanie fizyczne
1) Wychowanie fizyczne